

Van: geanonimiseerd

Verzonden: vrijdag 29 maart 2024 12:11

Aan: griffie

Onderwerp: aanbieden van Eindverslag Implementatie Samenwerkingsafspraken

Aan alle Raads- en Statengriffiers van de Metropoolregio Amsterdam,

Onderstaand treft u het eindverslag Implementatie Samenwerkingsafspraken n.a.v. de bespreking in de Algemene Vergadering van 22 maart jl.

Op de website leest u nog een nieuwsbericht over deze bespreking en de aanbevelingen:

<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/eindverslag-implementatie-samenwerkingsafspraken-mra-aangeboden-met-aanbevelingen/>.

Bij deze het verzoek aan u als griffie(r) het eindverslag aan uw raads- of Statenlenden ter kennis aan te bieden.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

Met vriendelijke groet, namens Emiel Reiding (directeur MRA)

Arjen Overbeek

senior adviseur raden en Staten
secretaris MRA Raadtafel

M +31 (0)6 geanonimiseerd

E geanonimiseerd @metropoolregioamsterdam.nl

metropool
regioamsterdam

Termini 179

1025 XM Amsterdam

www.metropoolregioamsterdam.nl

De nieuwe afspraken die eind 2021 zijn gemaakt over de samenwerking tussen de deelnemers van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) hebben ertoe geleid dat beter wordt samengewerkt. De overheden in de MRA voelen zich inhoudelijk meer betrokken en weten gezamenlijk meer impact te maken. De nieuwe afspraken zijn inmiddels voor het grootste deel geïmplementeerd. Dat blijkt uit het eindverslag van de Haarlemse burgemeester Jos Wienen, kwartiermaker voor de implementatie van de Samenwerkingsafspraken.

Het eindverslag is vrijdag 22 maart aangeboden aan de Algemene Vergadering van de MRA, die opdrachtgever was van de implementatie. De leden van de Algemene Vergadering, waarin alle deelnemers van de MRA zijn vertegenwoordigd, waren positief over het eindverslag, konden zich vinden in de conclusies en stemden in met de aanbevelingen en het voorstel om de Samenwerkingsafspraken in 2027 te evalueren. Jos Wienen droeg het stokje daarop over aan het MRA Bestuur, waar dit onderdeel wordt behartigd door de portefeuillehouder Governance, wethouder Stephanie Onclin van Zaanstad.

Meer duidelijkheid

Wienen stelt in zijn eindverslag onder meer vast dat de afgelopen twee jaar is geïnvesteerd in de informatievoorziening en de transparantie van de samenwerking. De deelregio's, colleges, gemeenteraden en Provinciale Staten weten nu beter wat zich afspeelt in de MRA-samenwerking en wat de toegevoegde waarde van het samenwerkingsverband is. Ook is er meer duidelijkheid over de verhouding tussen de verschillende MRA-gremia, zoals het Bestuur, de bestuurlijke platforms, de Algemene Vergadering en de MRA Raadtafel. 'In vergelijking met ruim twee jaar geleden is de MRA nu beter in staat om in- en extern uit te dragen waar wij als MRA-overheden met elkaar voor staan en waar wij met elkaar het verschil (kunnen) maken.'

Aanbevelingen

Daarnaast doet de kwartiermaker enkele aanbevelingen. Onder meer om met de voorzitters van de bestuurlijke platforms Economie, Ruimte en Mobiliteit in gesprek te gaan over samenwerking rond thema's die de platforms overstijgen. Een themagroep kan een idee zijn, staat in het eindverslag. Een andere aanbeveling is om de consequenties van keuzes die voorliggen beter inzichtelijk te maken, zodat daarover op het schaalniveau van de regio meer richtinggevende afspraken kunnen worden gemaakt.

Eindverslag en bijlagen

Hier leest u het eindverslag en de twee bijlagen bij het verslag (rapportages enquêtes onder bestuurders en onder gemeenteraden en de beide Provinciale Staten)

- Eindverslag Implementatie Samenwerkingsafspraken
- Bijlage – Rapport Enquête bestuur
- Bijlage – Rapport Enquête Raads- en Statenleden

Implementatie Samenwerkingsafspraken

Eindverslag afronden implementatiefase

Van Jos Wienen (kwartiermaker en voorzitter AV)
Auteur Annemarieke van der Meij (projectleider)
Datum 22 maart 2024
Versie definitief

Inhoudsopgave

Voorwoord van de kwartiermaker.....	3
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Opdracht	4
1.3 Leeswijzer	4
2. Wat gedaan, opgeleverd of afgesproken.....	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Planning & Control-cyclus	6
2.3 Informatievoorziening	7
2.4 Rol en positie MRA-gremia.....	7
2.5 Deelregionale samenwerking	8
2.6 Helix-samenwerking	9
2.7 MRA Directie.....	10
2.8 Samenvatting	10
3. Ervaringen met de nieuwe samenwerking.....	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Ambtelijk.....	11
3.3 Bestuurlijk.....	12
3.4 Raadtafel	18
3.5 Raden en Staten.....	19
3.6 Samenvatting	22
4. Conclusies en aanbevelingen	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Conclusies.....	23
4.3 Aanbevelingen	24
5. Bijlagen	26
5.1 Vastgestelde opdracht	26
5.2 Groslijst	28

Voorwoord van de kwartiermaker

Hierbij bied ik u, leden van de Algemene Vergadering (opdrachtgever), mijn eindverslag aan. Zoals afgesproken in de samenwerkingsafspraken hebben wij als Algemene Vergadering (AV) de opdracht gekregen om de samenwerkingsafspraken te implementeren. Als voorzitter van de AV heeft u mij begin 2022 aangesteld als kwartiermaker (opdrachtnemer). Bovendien is afgesproken dat de implementatiefase niet langer zou duren dan 2 jaar. Daarom ronden wij deze fase tijdens de AV op 22 maart 2024 af.

In de afgelopen 2 jaar heb ik - met ondersteuning van de MRA Directie - activiteiten ondernomen om de implementatie van de samenwerkingsafspraken mogelijk te maken. De groslijst die u in het voorjaar van 2022 heeft vastgesteld, vormde hierbij mijn leidraad. Iedere vergadering van de AV heb ik u geïnformeerd over de voortgang van de activiteiten en de resultaten. Inmiddels zijn de meeste activiteiten afgerond en regulier belegd. Bovendien is samenwerken nooit statisch, want het verlangt van ons als regio dat wij kunnen anticiperen op wat op dat moment nodig is en van ons gevraagd wordt, daarom blijft het ophalen van ervaringen met de samenwerking ook in de komende tijd van belang. Als regio staan wij voor grote uitdagingen op het gebied van wonen, werken, reizen, energie, klimaat en natuur. In mijn eindverslag heb ik daarom ook aanbevelingen opgenomen, zodat wij met elkaar alert blijven op onze aandachtspunten. Zoals het zorgdragen voor transparantie, het maken van keuzes, het waar nodig domein overstijgend samenwerken en het aandacht hebben voor minderheidsstandpunten.

Uitgangspunt is dat wij een informeel samenwerkingsverband zijn en blijven, waarin wij op basis van vrijwilligheid op inhoud met elkaar samenwerken en streven naar gezamenlijke (proces)resultaten, draagvlak en overeenstemming. Dit betekent niet dat de samenwerking ook vrijblijvend is. Belangrijk is dat wij een belangrijke gesprekspartner voor het Rijk blijven, zeker nu het Rijk steeds vaker langetermijnafspraken maakt op regionaal en provinciaal niveau. Daarom ben ik verheugd over het feit dat zowel de bestuurders als de leden van raden en Staten - in vergelijking tot ruim 2 jaar geleden - meer tevreden zijn over hoe de samenwerking nu verloopt en zich ook meer betrokken voelen bij de MRA-samenwerking. Uit de gesprekken met bestuurders en de enquêtes is gebleken dat de samenwerking in de meeste deelregio's nu beter georganiseerd is en dat de gesprekken tussen de bestuurders en hun raden en Staten inhoudelijker zijn. Het is daarom belangrijk dat wij verder gaan op de ingeslagen weg en blijven focussen op de inhoud, de netwerkfunctie en de belangenbehartiging. Want dan krijgen we als MRA dingen voor elkaar.

Ik wil u danken voor het vertrouwen; het moment is wat mij betreft aangebroken om het stokje over te dragen aan het bestuur en de portefeuillehouder Governance in het bijzonder.

Jos Wienen
Kwartiermaker en voorzitter Algemene Vergadering

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 is de bestuurlijke samenwerking geëvalueerd en daaruit bleek dat de MRA meer moet focussen, een duidelijk profiel moet hebben, daadkrachtiger moet opereren vanuit het principe 'What's in it for us', transparanter moet werken en de raden en Staten beter moet betrekken. Op 10 december 2021 gaf de voorzitter van de Metropoolregio Amsterdam (MRA), tijdens de State of the Region het startsein voor de vernieuwde samenwerking. Om ervoor te zorgen dat de afspraken ook in praktijk gebracht zouden worden, is afgesproken dat de voorzitter van de Algemene Vergadering voor een periode van 2 jaar zou functioneren als kwartiermaker.

1.2 Opdracht

De initiële opdracht voor de kwartiermaker was in eerste instantie toegespitst op het verhelderen van de rol en positie van de Algemene Vergadering (AV) ten opzichte van de andere MRA-gremia, maar vooral ook ten opzichte van het Bestuur (zie bijlage 5.1 Opdracht kwartiermaker). Tevens was het van belang te identificeren wat qua organisatie, communicatie en werkwijze nodig is om met elkaar op het juiste moment het juiste gesprek te kunnen voeren. Zodat de leden van de AV tijdig passende maatregelen kunnen voorstellen aan het Bestuur wanneer de praktijk hier aanleiding toe geeft.

Door voortschrijdend inzicht is de opdracht in het voorjaar van 2022 uitgebreid naar een MRA-brede insteek, omdat alles met elkaar samenhangt en van invloed is op de kwaliteit van de samenwerking en de betrokkenheid van de MRA-overheden (colleges, raden en Staten). Sindsdien is de focus verlegd van de positionering van de AV naar de wisselwerking tussen alle MRA-gremia, de Raadtafel, de deelregio's, de raden en Staten en de MRA Directie. Dit heeft geleid tot een groslijst met activiteiten en een planning, die in mei 2022 door de leden van de AV is vastgesteld (zie bijlage 5.2: Groslijst). Bovendien is toen besloten om de samenwerking ook te gaan monitoren en om in deze 2 jaar vooral te focussen op het implementeren van de samenwerkingsafspraken en niet om ook het functioneren van de MRA te vergelijken met andere regio's in Nederland en daarbuiten.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden in het kader van de implementatie van de samenwerkingsafspraken de activiteiten uit de Groslijst nader toegelicht (wat is gedaan, opgeleverd of afgesproken). De hoofdthema's uit de Groslijst zijn: De Planning & Control-cyclus, de informatievoorziening, de rol en positie van de MRA-gremia, de deelregionale en de helix-samenwerking en ontwikkelingen binnen de MRA Directie.

Vervolgens worden in hoofdstuk 3 in het kader van het monitoren van de samenwerking en de evaluatie van het overgangsjaar 2022 de ervaringen met de nieuwe samenwerking van de ambtenaren, bestuurders, leden van de Raadtafel en de leden van raden en Staten beschreven. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 de balans opgemaakt over de stand van zaken van de samenwerking en dit hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal aanbevelingen.

2. Wat gedaan, opgeleverd of afgesproken

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is overzichtelijk gemaakt wat in het kader van de implementatie van de Samenwerkingsafspraken op basis van de groslijst in 2022 en 2023 is gedaan en wat het heeft opgeleverd. Achtereenvolgens worden de volgende onderwerpen uit de Groslijst behandeld: de Planning & Control-cyclus, de Informatievoorziening, de rol en positie van de MRA-gremia, de deelregionale en helix-samenwerking en de professionalisering van de MRA Directie. De activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van het monitoren van de samenwerking en het evalueren van het overgangsjaar 2022 worden toegelicht in hoofdstuk 3.

2.2 Planning & Control-cyclus

Doel is zorgen dat de MRA-overheden weten welke kaderdocumenten wanneer worden opgeleverd, helder is hoe deze zich tot elkaar verhouden en duidelijk is wanneer raden en Staten via hun bestuurder of college invloed kunnen uitoefenen. De kaderdocumenten van de MRA zijn de MRA Agenda, inclusief de Meerjarenbegroting en de Investeringsagenda en de Samenwerkingsafspraken. Daarnaast levert de MRA – gerelateerd aan de MRA Agenda - jaarlijks twee afgeleide kaderdocumenten op, namelijk de Voortgangsnota en de Termijnagenda (4 maal per jaar). De Voortgangsnota laat zien welke activiteiten in het kader van de uitvoeringslijnen van de MRA Agenda in het voorgaande jaar zijn uitgevoerd, wat het heeft opgeleverd en wat het heeft gekost. De Termijnagenda wordt ieder kwartaal geactualiseerd en informeert de MRA-overheden over wat wanneer in het kalenderjaar op basis van de uitvoeringslijnen van de MRA Agenda aan de orde gesteld wordt. De Termijnagenda en de Voortgangsnota zijn in 2022 voor het eerst in opdracht van het bestuur door de MRA Directie opgesteld en na het ophalen van de wensen en opvattingen bij alle colleges, raden en Staten in de AV op basis van consensus in 2023 vastgesteld. In 2022 zijn ook voor het eerst een Meerjarenbegroting en Investeringsagenda opgesteld en gekoppeld aan de lopende MRA Agenda 2020-2024. Bovendien zijn in de huidige MRA Agenda de uitvoeringslijnen gekoppeld aan de 3 ambities in de Samenwerkingsafspraken. In 2024 wordt de nieuwe MRA Agenda 2025 – 2028 voorbereid, inclusief de Meerjarenbegroting. Alle deelregio's hebben via proposities op inhoud input geleverd voor deze agenda. De nieuwe MRA Agenda zal in het eerste kwartaal van 2025 gelanceerd worden tijdens het MRA Congres.

De Raadtafel heeft op 21 september 2023 geadviseerd om de procedure voor het ophalen van wensen en opvattingen over en het vaststellen van de Termijnagenda te laten vervallen. Zij zijn van mening dat dit een te zware procedure is omdat de Termijnagenda regelmatig bijgesteld moet worden. Bovendien kunnen de leden van de raden en Staten door de Termijnagenda hun colleges en bestuurders tijdig verzoeken om onderwerpen te agenderen en te bespreken in de verschillende MRA-gremia. Vervolgens heeft de Raadtafel geadviseerd om de actuele versie van de Termijnagenda ieder kwartaal op de MRA-website te plaatsen en om een link toe te voegen aan het maandelijkse Bericht aan raden en Staten. Tot slot hebben zij geadviseerd om in de Termijnagenda verwijzingen op te nemen naar de uitvoeringslijnen van de MRA Agenda.

De Raadtafel heeft tevens geadviseerd om bij de Voortgangsnota wel de procedure voor het ophalen van wensen en opvattingen te handhaven en om in de aanbiedingsbrief aan de raden en Staten op te nemen wat er precies van hen wordt verwacht, wat het doel is van het document en welke onderdelen uit de Voortgangsnota voor hen het meest relevant zijn. Het bestuur heeft de adviezen van de Raadtafel overgenomen.

Deze activiteiten zijn in het kader van de implementatie van de samenwerkingsafspraken inmiddels afgerond en regulier belegd bij het bestuur en de platforms.

2.3 Informatievoorziening

Het doel is het verbeteren van de informatievoorziening, zodat de MRA-overheden op de hoogte zijn van wat er speelt in de MRA en de colleges en leden van raden en Staten weten op welk moment zij invloed kunnen uitoefenen via hun (collega) bestuurder.

De volgende acties zijn uitgevoerd in 2022 en 2023:

1. De MRA-gremia hebben met elkaar afgesproken om naast de verslagen ook de agenda's te publiceren op de MRA-website, zodat de raden en Staten deze kunnen benutten bij hun gesprekken met hun college en bestuurder. De onderliggende stukken zijn opvraagbaar bij de MRA Directie;
2. Er is procesinformatie over de kaderdocumenten, de Jaarplanning en de Termijnagenda voor raden en Staten toegevoegd aan de MRA-website. De informatie is te vinden op de pagina's van de Algemene Vergadering en het Bestuur;
3. Er is in 2022 een animatievideo gemaakt over 'Wat is de MRA':
4. <https://youtu.be/ug812BwMCcA?si=DGL2ylWqfKsADPvS>
5. Er is in 2023 een animatievideo gemaakt over 'Zo werkt de MRA in de praktijk': Deze video beschrijft de verschillende MRA-gremia en de processen rondom de voorbereiding en vaststelling van de kaderdocumenten. [FINAL MRA II \(youtube.com\)](#);
6. In aanloop naar de nieuwe MRA Agenda 2025-2029 is in december 2023 een podcastserie gestart over allerlei MRA-thema's: [Metropoolregio Actueel | Podcast on Spotify](#);
7. Er is in het najaar van 2023 een intranet gestart voor de medewerkers van de MRA Directie. Deze wordt stapsgewijs verder gevuld en ook breder toegankelijk gemaakt voor het MRA-netwerk.

Deze activiteit is in het kader van de implementatie van de samenwerkingsafspraken afgerond en maakt inmiddels deel uit van alle communicatie-activiteiten die plaatsvinden bij de MRA op het gebied van informatie verstrekken, het vergroten van de transparantie van de werkprocessen en de zichtbaarheid en profilering van de MRA.

2.4 Rol en positie MRA-gremia

Het doel is het verder vormgeven van de rolverdeling, samenwerking en afstemming tussen de AV, het bestuur, de platforms en de portefeuillehoudersoverleggen, zodat tijdig op de juiste plek het goede gesprek gevoerd wordt en afspraken worden gemaakt. Ook in relatie tot de betrokkenheid van de Raadtafel, zodat zij op procesniveau (on)gevraagd kunnen adviseren aan het bestuur en de AV, en in staat worden gesteld om hun raden en Staten tijdig te informeren.

De volgende afspraken zijn gemaakt en deze activiteiten zijn uitgevoerd in 2022 en 2023:

1. **Selectie voorzitters:** Een transparante procedure is opgesteld en besproken in de AV op 21 september 2022 voor de selectie van voorzitters voor de platforms. In de drie platforms zijn vaste afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn: de voorzitter van het platform Mobiliteit is de gedeputeerde van Flevoland met mobiliteit in zijn portefeuille. De voorzitter van het platform Economie is de wethouder Economische Zaken van de gemeente Amsterdam. De voorzitter van het platform Ruimte is de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland met de portefeuille ruimtelijke ordening en wonen;
2. **MRA-gremia:** Afstemming tussen portefeuillehoudersoverleggen, platforms, AV en bestuur vindt plaats op secretarissenniveau en via een aantal bestuurlijke personele unies;
3. **Korte lijnen:** Vanuit alle platforms nemen bestuurders deel aan het bestuur en de AV;
4. **Vragenronde bestuurders:** In 2022 heeft een eerste vragenronde plaatsgevonden onder bestuurders van platforms en deelregio's om hun ervaringen met de samenwerking in en tussen de MRA-gremia op te halen. Tijdens de AV op 18 november 2022 zijn de bevindingen gepresenteerd. In hoofdstuk 3 worden de bevindingen nader toegelicht;
5. **Het directeurenoverleg MRA** denkt mee bij het formuleren van concept-bespreekpunten voor het MRA Bestuur;
6. **Het strategisch directeurenoverleg** (2x per jaar) verbindt platforms en portefeuillehoudersoverleggen en behandelt platformoverstijgende onderwerpen;
7. **Heidag bestuur:** Het bestuur heeft preciezer gedefinieerd wat zijn rol is in relatie tot de andere gremia. Het bestuur zal zich met name toeleggen op lobby, agendasetting & interne cultuur en het aanjagen van initiatieven. Inmiddels is de agenda van het bestuur ook als zodanig ingedeeld en wordt er conform deze afspraak gewerkt;
8. **Domeinoverstijgend werken bevorderen:** De secretarissen van de MRA-gremia komen tweewekelijks bijeen om de agenda's en uitkomsten van de (hoog) ambtelijke en bestuurlijke overleggen met elkaar te delen en op elkaar af te stemmen en om met elkaar na te denken over waar het handig is om gezamenlijk op te trekken. Bovendien hebben er combi-overleggen plaatsgevonden tussen Ruimte en Mobiliteit en tussen Economie en Sociaal.

Het verder vormgeven en verhelderen van de rol en positie van MRA-gremia zal ook na afronding van de implementatiefase aandacht vragen, omdat dit een dynamisch proces is dat op basis van ervaringen en inzichten verder uitgewerkt wordt. Het blijven volgen van hoe de samenwerking verloopt is daarom wenselijk, zodat indien nodig met elkaar passende (proces)afspraken gemaakt kunnen worden.

2.5 Deelregionale samenwerking

Belangrijk onderdeel van de implementatie van de Samenwerkingsafspraken is het inzichtelijk maken en verder optuigen van de structurele deelregionale samenwerking, want goed functionerende deelregio's zijn randvoorwaardelijk voor de kwaliteit en effectiviteit van de samenwerking in de MRA. Doel is het faciliteren van goed (samen)werkende deelregio's en zorgen dat de deelregio's zowel bestuurlijk als politiek zich betrokken voelen bij de voorbereiding en terugkoppeling van de vergaderingen van de MRA-gremia en bij de voorbereiding en vaststelling van de (afgeleide) kaderdocumenten.

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

1. Via de secretarissen van de platforms is in 2022 inzichtelijk gemaakt hoe 'namens' en 'vanuit' de deelregio's deelnemen aan het bestuur en de platforms vorm gekregen heeft.

Gebleken is dat met name de platforms hier verschillend mee omgaan. Het platform Mobiliteit werkt conform de samenwerkingsafspraken, waardoor een bestuurder namens zijn deelregio deelneemt aan het platform. De platforms Ruimte en Economie laten dit over aan de deelregio's: wanneer namens de deelregio meerdere bestuurders willen deelnemen, is dat – indien goed onderbouwd - bespreekbaar. Om die reden heeft de AV in het najaar van 2022 voorgesteld om in alle MRA-gremia zo veel mogelijk te gaan werken volgens de vastgestelde afspraken, zodat de deelregio's ook als deelregio gaan functioneren. De leden van de AV zijn hierover met hun colleges in gesprek gegaan en het bestuur is hierover in gesprek gegaan met de voorzitters van de platforms;

2. De bestuursadviseurs van de deelregio's zijn op procesniveau belangrijke informatiedragers voor hun collega-bestuursadviseurs van de andere deelregio's en voor de collega's van de MRA Directie (kennisuitwisseling, delen goede voorbeelden en signalering);
3. In 2023 is het ambtelijk overleg MRA Bestuurszaken anders georganiseerd, met als doel om de bestuursadviseurs van de deelregio's op procesniveau te betrekken bij de voorbereiding van de AV en het bestuur en het in routing brengen van de (afgeleide) kaderdocumenten. De eerste ervaringen opgedaan met deze nieuwe manier van samenwerken zijn positief.

Het inzichtelijk maken van hoe de organisatie van de deelregionale samenwerking en afstemming verloopt, zal ook na afronding van de implementatiefase aandacht vragen, omdat dit per deelregio anders is georganiseerd en ook een dynamisch proces is dat op basis van ervaringen en inzichten verder vorm krijgt.

2.6 Helix-samenwerking

Samen met de Amsterdam Economic Board heeft de MRA ervaring opgedaan met de helix-samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijke partners etc. Het doel is MRA-activiteiten meer in helix-verband voor te bereiden en uit te voeren. Zo is in 2023 in helix-verband een pamflet opgesteld. Dit pamflet fungeerde tijdens de State of the Region als een 'call to action': <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/state-of-the-region-2023-fundamentele-keuzes-nodig-voor-toekomst-van-regio/>. Bovendien is ook in helix-verband de Transitieversneller opgesteld. Deze maakt zichtbaar waar we in de MRA gezamenlijk als bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen in moeten investeren om de transities te kunnen versnellen die nodig zijn voor een toekomstbestendige metropool. Dit rapport vormt de opmaat naar de Investeringsagenda die ook aan de nieuwe MRA Agenda en de uitvoeringsagenda NOVEX gekoppeld wordt.

De helix-aanpak kan als afgerond worden beschouwd omdat dit onderdeel is geworden van de reguliere activiteiten van de platforms en de MRA-projecten en -programma's.

2.7 MRA Directie

Het doel is toewerken naar het verder professionaliseren van de MRA Directie. In 2022 is een directieplan opgesteld en de MRA Directie is uitgebreid van 12 naar 26 fte op basis van 'om niet'-detachering vanuit de deelregio's en de provincies. Op 29 november 2022 is een eerste heidag georganiseerd voor de medewerkers van de MRA Directie. Centraal stond nader kennismaken met elkaar, teambuilding en het optuigen van de onderlinge samenwerking en de werkprocessen. Op 18 april 2023 is een vervolgbijeenkomst geweest om de communicatie en samenwerking en afstemming tussen de vaste en flexibele schil verder vorm en inhoud te geven. Daarnaast is in 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de sociale veiligheid bij de MRA Directie en zijn 2 nieuwe overleggen gestart (Kernteam en Klankbordgroep) met als doel om elkaar uitgebreider bij te praten over inhoudelijke onderwerpen, kennis te delen en op te halen en om bedrijfsvoerings- en organisatorische zaken met elkaar te bespreken. Daarentegen is gestopt met een aantal teamoverleggen en het managementteamoverleg omdat die bij nader inzien geen toegevoegde waarde hadden.

Dit onderdeel is binnen dit project afgerond, want de regie op de uitvoering van lopende en nieuwe activiteiten is inmiddels regulier belegd bij de MRA Directie.

2.8 Samenvatting

Wat gedaan, opgeleverd of afgesproken:

De meeste activiteiten uit de Groslijst zijn binnen het project Implementatie Samenwerkingsafspraken afgerond en inmiddels regulier belegd. Met name het optuigen van de P&C-cyclus en het borgen van de Informatievoorziening hebben er - zoals gebleken is uit onder andere de enquêtes en de interviews - aan bijgedragen dat de gesprekken tussen de colleges en raden en Staten steeds vaker over de inhoud dan over de processen kunnen gaan. Tegelijk moet opgemerkt worden dat de afgelopen twee jaar er minder grote inhoudelijke documenten aan de orde zijn geweest. Maar gelet op de reacties is de inrichting van onze samenwerking in staat om de inhoudelijke gesprekken juist als die documenten aan de orde zijn goed te kunnen voeren. Het verhelderen van de rol en positie van de MRAGremia en het inzichtelijk maken van de organisatie van de deelregionale samenwerking behoeven ook na afronding van de implementatiefase aandacht. Het betreft hier dynamische processen, waar aan werkende weg verder vorm en inhoud gegeven wordt.

3. Ervaringen met de nieuwe samenwerking

3.1 Inleiding

De MRA-samenwerking is gebaat bij draagvlak en transparantie over hoe keuzes worden gemaakt en standpunten worden bepaald. Het doel van de samenwerking is dat de overheden in de MRA op regionale, nationale en internationale schaal hun doelen op de (middel)lange termijn behalen, zodat de metropool ook in de toekomst een diverse regio blijft waarin mensen graag wonen, werken, reizen en recreëren. De samenwerkingsafspraken zijn bedoeld om op het 'wat'- en 'hoe'-niveau de samenwerking te faciliteren en richting te geven. Om die reden is het belangrijk om te weten hoe de samenwerking verloopt in de uitvoeringspraktijk en om - indien dat gewenst is - met elkaar te kijken naar wat nodig is om de samenwerking verder te kunnen effectueren. Daarom is tijdens de implementatiefase de samenwerking op allerlei manieren gemonitord, is het overgangsjaar 2022 geëvalueerd en is ter afronding van de implementatiefase in het eerste kwartaal van 2024 de balans opgemaakt. In dit hoofdstuk is een doorkijk gegeven in hoe op (hoog)ambtelijk, bestuurlijk en politiek niveau (raden en Staten en Raadtafel) de samenwerking wordt ervaren.

3.2 Ambtelijk

In het kader van de evaluatie van het overgangsjaar zijn in het voorjaar van 2023 op ambtelijk niveau gesprekken gevoerd met de directeur en adjunct-directeur, de secretaris van de Raadtafel en de secretarissen van de platforms. Uit deze gesprekken blijkt dat men overwegend positief is over hoe de samenwerkingsafspraken in de praktijk functioneren.

Daarnaast is men van mening dat er op een vijftal punten nog een verbeterslag nodig is:

1. Verhouding tussen platforms en bestuur: De rol en het eigenaarschap tussen de platforms en het bestuur is nog steeds niet altijd helder. Over het algemeen gaan de platforms over de inhoud, maar in de Samenwerkingsafspraken staat dat ook het bestuur zich met de inhoud kan bezighouden. Dit kan een meerwaarde hebben, mits de gremia dit met een heldere inhoudelijke afbakening doen. Hoe de verhoudingen hierin precies liggen, is in de Samenwerkingsafspraken niet concreet gemaakt. De taak van het bestuur is volgens de Samenwerkingsafspraken onder meer om *boven de deelbelangen uit te stijgen en bredere ontwikkelingen die voor de MRA van strategisch belang zijn te signaleren*;
2. Rol en positie van de AV ten opzichte van de andere MRA-gremia: De rol en positie van de AV ten opzichte van het bestuur, de platforms en de Raadtafel is nog steeds niet helder genoeg. Bovendien is uit de gesprekken gebleken dat de wijze waarop de leden invulling geven aan hun ambassadeursrol nog niet concreet ingevuld en zichtbaar is;
3. Coalitions of the willing: Portefeuillehouders kunnen informeel met elkaar samenkomen om kennis te delen, te netwerken of op bepaalde dossiers gezamenlijk op te trekken. Wanneer zij structureel bij elkaar komen, spreken we van een portefeuillehoudersoverleg. Voorbeelden zijn het portefeuillehoudersoverleg Bouwen en Wonen en het portefeuillehoudersoverleg Sociaal. Gebleken is dat het draagvlak voor deze overleggen wisselend is onder de bestuurders;
4. Domeinoverstijgend werken: Het is nog niet vanzelfsprekend om ook platformoverstijgend naar de opgaven en vraagstukken te kijken. Gezien de complexiteit van de opgaven waar wij voor staan, is het steeds belangrijker om dit wel te doen;

5. Procedure Termijnagenda niet passend: Gebleken is dat de procedure voor het ophalen van de wensen en opvattingen en het vaststellen van de Termijnagenda niet passend is voor een document dat gaat over de planning van activiteiten en ook regelmatig bijgesteld moet worden.

Stand van zaken:

Verhouding platforms en bestuur: Het bestuur heeft inmiddels preciezer gedefinieerd wat zijn rol is in relatie tot de andere gremia en de platforms in het bijzonder. Het bestuur zal zich met name toeleggen op lobby, coördinatie van de uitvoering van de MRA Agenda, agendasetting & interne cultuur en het aanjagen van initiatieven. Inmiddels wordt conform deze afspraak gewerkt;

Rol en positie van de AV ten opzichte van de andere MRA-gremia: De AV controleert het bestuur en stelt – na het ophalen van wensen en opvattingen bij de raden en Staten – op basis van consensus de inhoudelijke en procesmatige kaders van de MRA vast. De leden zijn nog zoekende waar het de invulling van hun ambassadeursrol betreft, dat wordt ook bemoeilijkt door het feit dat zij zich vooral bezighouden met processen en procedures en niet met de inhoud;

Coalitions of the willing en Domeinoverstijgend samenwerken: De bestuurders zijn het er met elkaar over eens dat niet nog meer structuren opgetuigd moeten worden, maar gezien de grote uitdagingen waar de MRA voor staat, wordt het steeds belangrijker om op bepaalde dossiers domeinoverstijgend samen te werken. Daarnaast staat het bestuurders vrij om dit bestuurlijk netwerk ook te gebruiken voor kennisdeling en netwerken;

Procedure Termijnagenda niet passend: Inmiddels is deze procedure op advies van de Raadtafel (21 september 2023) niet meer van toepassing op de Termijnagenda (zie ook paragraaf 2.2 P&C-cyclus).

3.3 Bestuurlijk

Interviews 2022:

In 2022 heeft een eerste vragenronde plaatsgevonden onder bestuurders van platforms en deelregio's om hun ervaringen met de samenwerking op te halen. In september en oktober 2022 is de projectleider aangeschoven bij een drietal bestuurlijke deelregio overleggen in Amstelland-Meerlanden, Gooi en Vechtstreek en Almere-Lelystad. Deelregio IJmond heeft toentertijd schriftelijk zijn input geleverd. Onder andere het proces rondom het vaststellen van de Meerjarenbegroting heeft in die gesprekken als casus gefunctioneerd. Tijdens de AV op 18 november 2022 zijn door de projectleider de bevindingen gepresenteerd.

Wat merken de bestuurders op:

1. Onduidelijk waar raden en Staten wel en niet over gaan: In de gesprekken tussen de bestuurders en raden en Staten was het niet duidelijk of de gemeenteraad of Provinciale Staten nu wel of niet de Meerjarenbegroting moesten vaststellen. Want in principe gaan de raden en Staten alleen over hun eigen begroting, dus de financiële bijdrage die de gemeente of provincie aan de MRA afdraagt. Dit gaf de bestuurders geen comfort in hun gesprekken met de raden en Staten;
2. Betrokkenheid raden en Staten: Raden en Staten willen weten wat er wanneer aan de orde is in de MRA, zodat zij tijdig inhoudelijk in gesprek kunnen gaan met hun bestuurder of college. Bestuurders vinden dat niet altijd noodzakelijk, maar transparantie is dan van groot belang over hoe afwegingen zijn gemaakt;

3. Altijd geven en nemen bij regionale samenwerking: Het gaat om de vraag neemt de MRA voldoende serieus wat door de MRA overheden wordt ingebracht en omgekeerd accepteert de minderheid die een ander standpunt heeft, uiteindelijk wat door de meerderheid is vastgesteld. Belangrijk is dat we als MRA zorgvuldig met minderheidsstandpunten omgaan. Het is een vrijwillig, maar geen vrijblijvend samenwerkingsverband. Organisatorische zaken en kaders moeten wij het met elkaar over eens zijn en dan is een meerderheid bepalend voor de koers. Citaat: 'Als het gaat om politiek-bestuurlijke zaken dan kun je op onderdelen andere accenten leggen, maar je moet dan wel transparant zijn over waar je aansluit bij de MRA en waar je je eigen koers vaart. Als deelregio's zouden wij daar zelfbewuster in moeten optreden;
4. Effectiviteit MRA-samenwerking wordt bepaald door effectiviteit samenwerking in deelregio's: De aard, intensiteit en kwaliteit van de samenwerking in de deelregio's is verschillend. Dit is ook van invloed op hoe de vertegenwoordiging in de MRA-gremia functioneert. Het is niet vanzelfsprekend dat de afgevaardigde bestuurder ook de belangen van de anderen uit de deelregio behartigt;
5. Belangen behartigen: Onderwerpen kiezen waarop wij als MRA het verschil kunnen maken en duidelijk zijn over wat wij met elkaar willen bereiken en wanneer iets afgerond is;
6. Kaders MRA: (Afgeleide) Kaderstukken moeten concreter en ook qua vorm en inhoud afgestemd worden op de MRA-overheden: doel, boodschap, noodzaak en strategie. MRA-overheden moeten een gevoel krijgen bij de kaders, anders is er geen betrokkenheid;
7. AV en ambassadeursrol: In de AV gaat het vooral over de processen en procedures, maar de energie zit op de inhoud. Het gaat er om dat wij als MRA helder zijn over wat de meerwaarde is van de samenwerking, maar daar hebben we de inhoud voor nodig, anders staat het te ver af van de realiteit en de actualiteit en dat heeft een averechts effect op de betrokkenheid. Een ambassadeursrol moet over de inhoud gaan en dan kun je er als ambassadeur voor zorgen dat de inhoud op het juiste moment op de juiste tafel terechtkomt. Daarom zou het fijn zijn als er A4'tjes voorhanden zouden zijn waarop staat welke acties en activiteiten er zijn geweest en wat deze hebben opgeleverd, dan kunnen de ambassadeurs zaken kernachtig terugkoppelen aan hun colleges en raden en Staten. De ambassadeursrol moet niet alleen extern gericht zijn, maar de leden van de AV zouden ook vaker bij elkaar op bezoek moeten gaan in de deelregio's.

Interviews 2024:

Op 12 en 19 januari 2024 heeft de kwartiermaker in totaal 6 bestuurders geïnterviewd. De bestuurders zijn in overleg met de secretarissen van de MRA-gremia en de secretaris van Raadtafel geselecteerd op basis van verscheidenheid in politieke kleur (landelijke of lokale partij), deelregio, wel/niet lid van een MRA-gremium, gemeente of provincie, man of vrouw, wethouder of burgemeester. Bovendien zijn alleen bestuurders geïnterviewd die niet ook deelgenomen hebben aan het Rondetafelgesprek op 9 februari 2024 (zie pagina 17).

Wat merken de bestuurders op:

1. Voor een complexe netwerkorganisatie als de MRA functioneert het inmiddels goed;
2. Positief over de samenwerking en de netwerkfunctie van de MRA (van belangrijk tot absoluut noodzakelijk), vooral ook als het gaat om de positionering richting het Rijk;
3. Het rendement van de regionale samenwerking is goed, zowel voor provincies, gemeenten en deelregio's. Vooral een gezamenlijke lobby richting het Rijk is onmisbaar;
4. Niet de kant opgaan van een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Door de samenwerkingsafspraken bestaat het risico dat de MRA van een netwerkorganisatie opschuift naar een GR;

5. De opzet van de kaderdocumenten is nu prima in orde, vooral de MRA Agenda, de Voortgangsnota en de Termijnagenda;
6. Géén voorstander van een platform Sociaal. Sociale thema's behandelen op gemeentelijk niveau, wel sociale thema's als onderwijs-arbeidsmarkt, kansengelijkheid, energie- en vervoersarmoede en brede welvaart in de platforms bespreken. Een platform Sociaal is niet de oplossing. Deelregio's kunnen een rol spelen bij de integratie van fysieke en sociale thema's;
7. Deelregio's zijn belangrijk en zij zijn in de afgelopen 4 jaar beter georganiseerd, maar de afstemming met en terugkoppeling naar collega-bestuurders en raden in deelregio's kan nog beter, want dit is belangrijk voor het complete verhaal;
8. De AV moet vooral een netwerk zijn, waar alle organisaties elkaar treffen, niet besluitvormend. Inhoudelijke afspraken moeten in de platforms gemaakt worden.

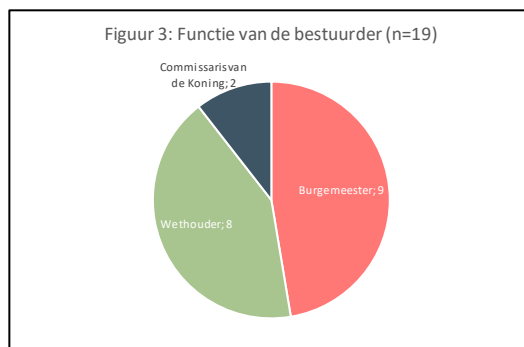
Aandachtspunten en suggesties:

1. Maak van de MRA geen nieuw eiland, verbind met de burens, andere regio's en het land;
2. Agendeer het gesprek over periferie en stad en land binnen de MRA, benut de diversiteit van Noord – Zuid en Oost – West. Besteed daarbij ook meer aandacht aan kleinere gemeenten c.q. deelregio's. Juist daar is de identiteit divers;
3. Domeinoverstijgende thema's gebruiken om ons verhaal te vertellen, meer draagvlak te creëren en dingen voor elkaar te krijgen;
4. Agendeer het formuleren van standpunten over de MRA (lobby op de inhoud) ook in de platforms Economie en Ruimte, gebruik de kracht en expertise van de hele MRA;
5. Blijf focus houden op het doel van de MRA. We hebben een gemeenschappelijk doel op een aantal dossiers waarbij het belangrijk is om in alliantie op te trekken omdat je dat in je eentje niet voor elkaar krijgt;
6. Het bewustzijn over de toegevoegde waarde van de MRA kan beter. Maak zichtbaar wat onze belangen, impact en kansen zijn en maak ook goed zichtbaar wat we met elkaar bereiken en bereikt hebben,
7. Zorg dat de afvaardiging van bestuurders vanuit de deelregio's naar de MRA-gremia meer divers is qua functie, portefeuilles en achtergrond.

Enquête bestuurders: (zie ook bijlage A: rapport Evaluatie MRA Bestuurders)

Het jaar 2022 was een overgangsjaar, waardoor in de AV van december 2022 is afgesproken om in 2023 de eerste ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen. Omdat een aantal vragen in de enquête voor raden en Staten betrekking hadden op de interactie tussen colleges en raden en Staten, hebben de leden van de Raadtafel op 12 december 2023 de leden van de AV verzocht om ook een enquête uit te zetten bij de colleges. Tijdens de Algemene Vergadering op 20 december 2023 is afgesproken om aan de leden van de AV en het Bestuur de enquête toe te sturen, zodat zichzelf en/of een MRA-bestuurder uit hun college de vragenlijst kon invullen.

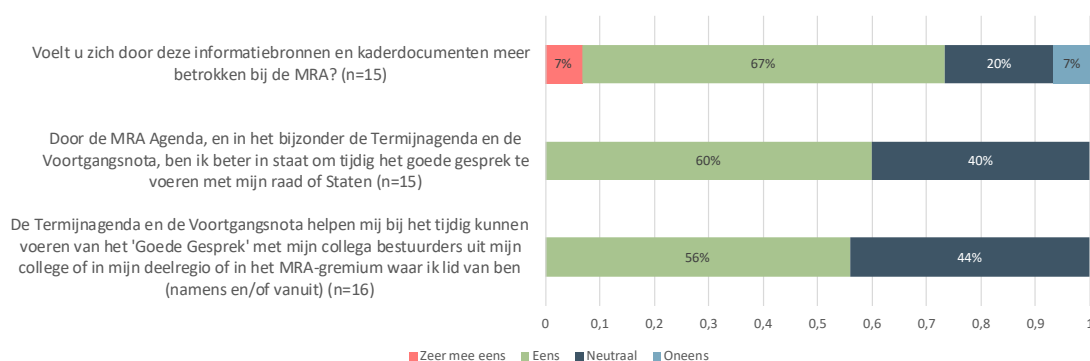
In totaal zijn 42 bestuurders uitgenodigd om de enquête in te vullen. Van hen hebben 19 bestuurders gereageerd, van wie 15 de vragenlijst compleet hebben ingevuld. Dat is een respons van 45% (n=19) tot 36% (n=15).

Wat valt op:

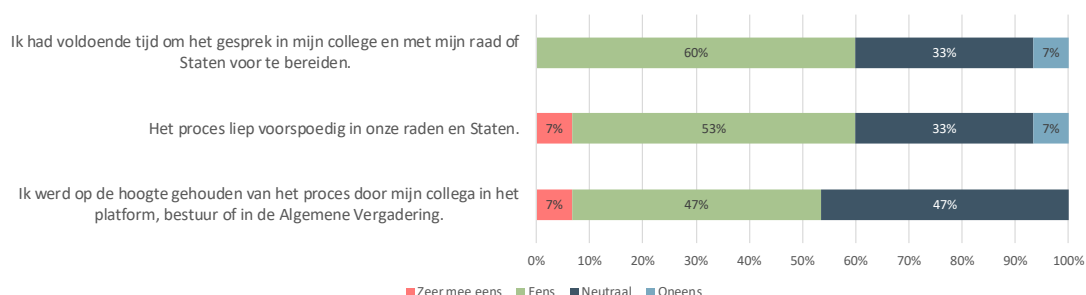
1. **Bekendheid van informatiebronnen en kaderdocumenten:** De maandelijkse externe MRA-nieuwsbrief is onder de bestuursleden het meest bekend, gevolgd door de MRA-website. Deze informatiebronnen worden ook het meest gebruikt. Alle bestuurders zijn bekend met de MRA Agenda en bijna alle bestuurders ook met de andere kaderdocumenten. De MRA Agenda en de Voortgangsnota worden het meest gebruikt. Naast bekendheid en gebruik is er ook gevraagd in hoeverre de informatiebronnen en kaderdocumenten als nuttig worden ervaren. De Voortgangsnota, de Samenwerkingsafspraken en de Termijnagenda worden als het meest nuttig ervaren;
2. **Betrokkenheid bij de MRA.** De betrokkenheid van de bestuurders is gemeten aan de hand van drie stellingen. Zo blijkt dat driekwart van de bestuurders zich door deze informatiebronnen en kaderdocumenten meer betrokken voelt bij de MRA. Een meerderheid van de bestuurders is het eens met de stelling 'Door de MRA Agenda, en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota, ben ik beter in staat om tijdig het goede gesprek te voeren met mijn raad of Staten' en ruim de helft van de bestuurders is het eens met de stelling 'De Termijnagenda en de Voortgangsnota helpen mij bij het tijdig kunnen voeren van het 'Goede Gesprek' met mijn collega-bestuurders uit mijn college of in mijn deelregio of in het MRA-gremium waar ik lid van ben (namens en/of vanuit)';

Figuur 8: Stellingen

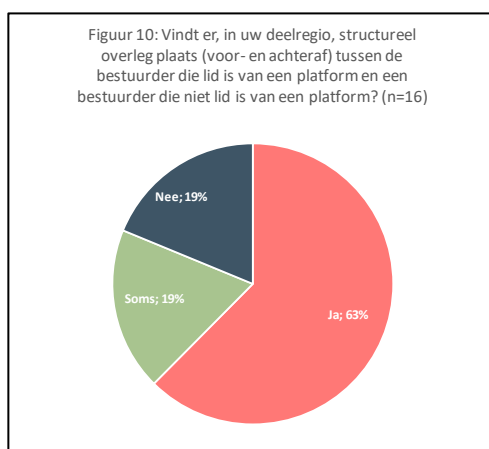

3. Het proces. Aan de hand van drie stellingen is onderzocht hoe de bestuurders het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota hebben ervaren. Een meerderheid van de bestuurders is het eens met de stelling 'Ik had voldoende tijd om het gesprek in mijn college en met mijn raad of Staten voor te bereiden'. Een meerderheid van de bestuurders is het ook met de stelling eens dat het proces voorspoedig is verlopen in de raden en Staten. Ruim de helft van de bestuurders is het eens met de stelling 'Ik werd op de hoogte gehouden van het proces door mijn collega in het platform, bestuur of in de Algemene Vergadering';

Figuur 9: Stellingen (n=15)

4. De nieuwe MRA Agenda. Alle bestuurders die hebben meegedaan aan dit onderzoek zijn op de hoogte van het feit dat er een nieuwe MRA Agenda 2025-2029 wordt voorbereid. Een ruime meerderheid van de bestuurders vindt dat ze in de afgelopen maanden tijdig hebben kunnen aangeven wat voor hen belangrijke inhoudelijke thema's zijn voor de nieuwe MRA Agenda. Ook is een ruime meerderheid van de bestuurders via het MRA-gremium waar ze lid van zijn geïnformeerd over het proces en de planning om te komen tot een nieuwe MRA Agenda;
5. Vorbereiding en nabespreking van de MRA gremia. Bijna twee derde van de bestuurders geeft aan dat er, in hun deelregio, structureel overleg plaatsvindt tussen de bestuurder die lid is van een platform en een bestuurder die niet lid is van een platform. Bijna driekwart van de bestuurders geeft aan dat in hun college en met hun raad of Staten de Algemene Vergadering wordt voorbereid en nabesproken.

Rondetafelgesprek op 9 februari 2024:

Voor dit gesprek waren 10 bestuurders uitgenodigd, uiteindelijk hebben 5 bestuurders deelgenomen en ook de directeur en adjunct-directeur van de MRA hebben aan het gesprek deelgenomen. Het gesprek werd geleid door de kwartiermaker. De bestuurders die waren geselecteerd hebben - door hun rol en positie in de MRA - allen goed zicht op hoe de samenwerking nu verloopt en kunnen ook reflecteren op wat nodig is om te zorgen dat de samenwerking effectief blijft functioneren. In het kader van de afronding van de implementatiefase was het doel van het Rondetafelgesprek 'de balans opmaken'.

Wat merken de bestuurders op:

1. Lobby: Onlangs met een zeer brede delegatie in aanloop naar het MIRT-debat in de Tweede Kamer naar Den Haag gegaan. Daarvoor ook samen met onder andere Schiphol en NS een propositie voorbereid met onze prioriteiten. Dit was een zeer geslaagd voorbeeld van hoe wij concreet met elkaar samenwerken om gezamenlijk een boodschap uit te dragen richting de landelijke politiek en de impact die wij daardoor hebben. Als bestuurders weten wij elkaar op zo'n moment goed te vinden;
2. Netwerkfunctie: Waardevol dat wij elkaar goed weten te vinden en elkaar kennen in de regio. Sprake van complexe opgaven en dan is het goed dat je daar met elkaar over kan spreken in de platforms, maar ook in netwerkverband (Coalitions of the willing);
3. Focussen: Het is nog steeds moeilijk om als MRA keuzes te maken. Wij hebben nog steeds de neiging om alles belangrijk te vinden, terwijl we met elkaar voor hele grote opgaven staan op het gebied van wonen, werken, reizen, energie, klimaat en natuur;
4. Meer focussen op de inhoud en domeinoverstijgend samenwerken: Wij werken effectiever samen dan ruim 2 jaar geleden. Maar op inhoud zouden wij nog beter kunnen samenwerken, vooral ook als het gaat om het integreren van sociale thema's, want deze zijn in de meeste gevallen randvoorwaardelijk voor de opgaven waar wij met elkaar voor staan. Zeker als het thema's als arbeidsmarkt, energie- en vervoerarmoede, kansengelijkheid en brede welvaart betreft. Op deze thema's zouden we daarom veel intensiever, concreter en minder vrijblijvend met elkaar moeten gaan samenwerken. Laten we daarom ophouden met de structuurdiscussies over of er nu wel of niet een portefeuillehoudersoverleg Sociaal of platform Sociaal moet zijn. In plaats daarvan moeten we focussen op de inhoud en daar betrek je dan bestuurders met verschillende portefeuilles bij;
5. Kracht informele samenwerking. Discussies over de inhoud moeten zichtbaar gevoerd worden in de verschillende MRA-gremia, maar vooral in de platforms. Dat moet niet bilateraal en dat zou – wil je effectief met elkaar samenwerken – ook een meer formele status moeten krijgen, anders is het niet transparant. Waardoor niet-direct betrokkenen het verhaal/de boodschap niet kennen en de context ontbreekt en dit doet afbreuk aan het draagvlak en de consensus;
6. Formeel of informeel samenwerkingsverband: Waar wij met elkaar nog steeds mee worstelen, is het feit of wij nu een formeel of informeel samenwerkingsverband zijn. De governance suggereert dat wij een formeel samenwerkingsverband zijn, terwijl wij uitdragen dat wij op informele basis met elkaar samenwerken;
7. Rijk heeft steeds meer aandacht voor regio's: Er wordt vanuit het Rijk, maar ook vanuit andere regio's toch wat opportunistisch naar de MRA gekeken: 'de MRA versus de rest'.

- Maar binnen de MRA is heel veel diversiteit. Daarom is het heel belangrijk dat wij met elkaar goed samenwerken, want anders bestaat het risico - zeker door het andere politieke landschap - dat het Rijk steeds meer de focus gaat verleggen naar Noord, Oost en Zuid Nederland. Terwijl wij hier in de MRA en de Randstad voor hele grote uitdagingen staan;
8. Algemene Vergadering. Leden moeten er vanuit hun ambassadeursrol voor zorgen dat de relatie met de raden en Staten en hun deelregio goed is, omdat zij het orgaan zijn die op basis van consensus de kaders vaststellen. Daarentegen kan het niet zo zijn dat alle wensenlijstjes vanuit de deelregio's gehonoreerd moeten worden. Bovendien is het ook de vraag hoe concreet de inhoud vertaald moet worden en waar wij als bestuurlijk netwerk wel en niet verantwoording over moeten afleggen aan de raden en Staten. Want raden en Staten willen vooral terugzien hoe hun deelregionale belangen door de MRA zijn behartigd;
  9. Rol en positie MRA-gremia is helder. De inhoudelijke kaders worden voorbereid door de platforms, in het bestuur vindt de vertaalslag plaats naar ambities, strategie en lobby en in de AV wordt – na het ophalen van wensen en opvattingen in de raden en Staten – op basis van consensus het inhoudelijke kader/verhaal vastgesteld. Zodat je als MRA gezamenlijk kunt uitdragen waar wij met elkaar voor staan;
  10. Verhouding bestuur en platforms. Het bestuur bewaakt de uitvoering van de MRA Agenda en het geld. Als een onderwerp onvoldoende wordt opgepakt, dan kan het bestuur het desbetreffende platform daarop aanspreken. Het bestuur heeft vooral een procesrol, fungeert als een 'spelverdeler'. Als bestuur moet je natuurlijk wel weten waar het over gaat, maar de rol van het bestuur beperkt zich tot het ervoor zorgen dat het onderwerp goed belegd en opgepakt wordt. Het bestuur is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het beleggen van de onderwerpen uit de MRA Agenda bij de verschillende platforms. Dit betekent concreet dat de ambities over alle platforms verdeeld moeten worden.

3.4 Raadtafel

In november 2022 heeft de kwartiermaker een vergadering van de Raadtafel bijgewoond om met hen in gesprek te gaan over wat de leden nodig hebben vanuit de AV en het bestuur om hun proces- en verbindende rol naar hun achterban goed en tijdig te kunnen vervullen. In juni 2023 zijn in het kader van de evaluatie van het overgangsjaar een aantal vragen aan de leden van de Raadtafel voorgelegd om hun ervaringen met de nieuwe manier van samenwerken op te halen. Het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de Termijnagenda en de Voortgangsnota heeft als casus gediend.

Wat merken de leden van de Raadtafel op in 2022 en 2023:

Gesprek met de kwartiermaker:

1. Geen procedure optuigen voor aanwezigheid van bestuurders bij de Raadtafel. De Raadtafel gaat over zijn eigen agenda en nodigt – wanneer de inbreng vanuit het bestuur en AV gewenst is – de voorzitter van de AV en/of de portefeuillehouder governance uit;
2. Nog niet volledig helder hoe de interactie tussen de Raadtafel en de AV verloopt. De Raadtafel adviseert vooral het bestuur. Vinden het belangrijk dat dit meer duidelijk wordt, want dit helpt de raden en Staten om vooraf aan de AV het goede gesprek met hun AV-bestuurder te kunnen voeren;
3. Informatie over de AV is toegankelijk, maar het is niet duidelijk waar de raden en Staten wel en niet bij betrokken moeten zijn. Raden en Staten hebben daarom behoefte aan een duidelijk kader voor 'besluitvorming';

4. Willen zicht hebben op wie, wanneer, waarom, welke keuzes maakt en standpunten bepaalt, zodat de leden van de raden en Staten met hun college of bestuurder tijdig het goede inhoudelijke of financiële gesprek kunnen voeren;
5. Geen voorstander van nog meer bestuurlijke drukte en eindeloze vaststellingsprocedures. De inhoud en het behartigen van de belangen van de MRA moeten voorop staan.

Ervaringen ophalen:

1. De leden van de Raadtafel zijn positief over hoe deze tafel functioneert. Zij vinden deze adviescommissie een nuttig instrument om de raden en Staten op procesniveau te betrekken bij de MRA;
2. Het voorbereiden van de adviezen aan het bestuur kan beter, daarom stellen de leden voor om aan de memo 'Werkwijze Raadtafel' een passage toe te voegen over het (on)gevraagd adviseren van het bestuur;
3. Termijnagenda:
  - a. De Raadtafel is positief over hoe het proces rondom de voorbereiding en vaststelling van de Termijnagenda verlopen is. Zowel de leden van de Raadtafel als van de raden en Staten waren in het hele proces goed betrokken;
  - b. De Termijnagenda wordt duidelijk gezien als het instrument om de raden en Staten te informeren over wat wanneer plaatsvindt, ook fijn dat in de Termijnagenda een koppeling is met de onderwerpen uit de MRA Agenda. Dit document is in vele raden en Staten gebruikt om het inhoudelijk gesprek met hun bestuurder te kunnen voeren. Bovendien wordt de Termijnagenda in diverse raden gebruikt voor de eigen planning door de agendacommissie of het presidium,
  - c. Het traject voor het ophalen van wensen en opvattingen bij de raden en Staten wordt door de meeste leden van raden en Staten als een te 'zware' procedure ervaren. Bovendien is geconstateerd dat het voor raden en Staten ingewikkeld is om een inhoudelijk gesprek met hun bestuurder te voeren over de planning en opzet van dit document. Daarom hebben verschillende raden en Staten ervoor gekozen om geen wensen en opvattingen in te dienen,
4. Voortgangsnota:
  - a. De Raadtafel is positief over hoe het proces rondom de voorbereiding en vaststelling van de Voortgangsnota verlopen is. Zowel de leden van de Raadtafel als van de raden en Staten waren in het hele proces goed betrokken en hebben tijdig verbeterpunten kunnen meegeven aan hun bestuurder,
  - b. Omdat dit document inzichtelijk maakt wat er in het afgelopen jaar aan activiteiten is uitgevoerd, wat het heeft opgeleverd en gekost, waren de raden en Staten beter dan voorheen in staat om inhoudelijk in gesprek te gaan met hun bestuurder,
  - c. Belangrijk is dat het ophalen van wensen en opvattingen bij de raden en Staten voor dit document gehandhaafd blijft, want het biedt inhoudelijke aanknopingspunten voor het goede gesprek met hun bestuurder of college.

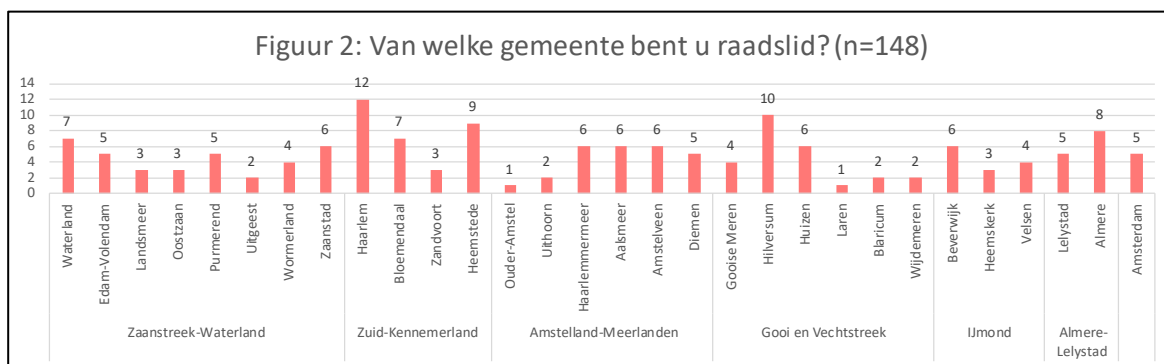
3.5 Raden en Staten

Het jaar 2022 was een overgangsjaar, waardoor in de AV van december 2022 is afgesproken om in 2023 de eerste ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen. Omdat de leden van de Raadtafel alleen iets kunnen zeggen over processen en procedures en niet over inhoudelijke zaken, hebben zij voorgesteld om ook de leden van de raden en Staten van de MRA-overheden te betrekken bij deze evaluatie.

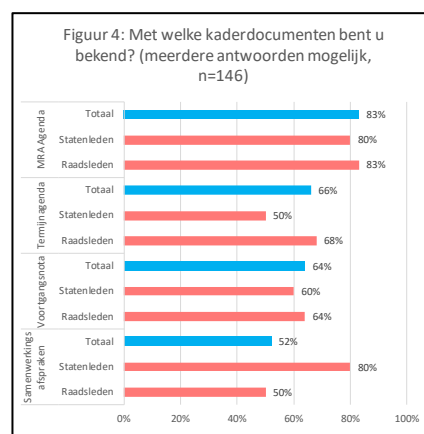
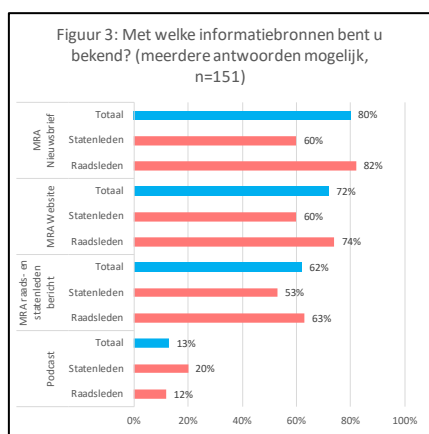
Op 21 september 2023 heeft de Raadtafel het bestuur geadviseerd om een enquête uit te zetten bij alle leden van de raden en Staten. Het bestuur heeft het advies van de Raadtafel overgenomen en de kwartiermaker gevraagd om dit te organiseren.

Begin januari 2024 zijn in totaal 910 raads- en Statenleden van de MRA-overheden uitgenodigd om de enquête in te vullen (zie ook bijlage B rapport Evaluatie MRA Raads- en Statenleden). Niet alle respondenten hebben de vragenlijst volledig ingevuld. Bij elke grafiek staat vermeld door hoeveel personen de vraag is ingevuld door de aanduiding (n=xx). Bij sommige vragen was het mogelijk om het antwoord toe te lichten.

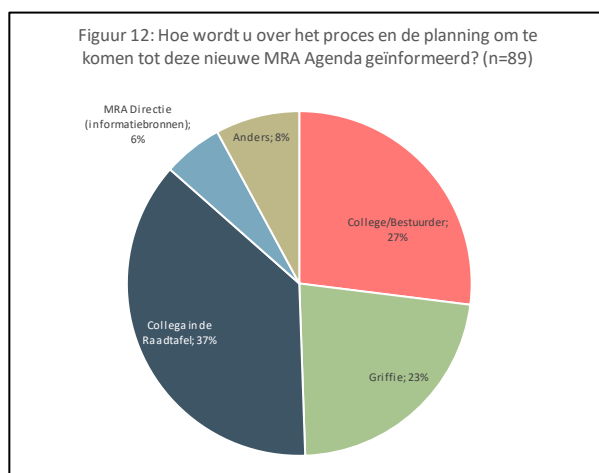
In totaal hebben 164 raads- en Statenleden gereageerd (15 Statenleden en 149 raadsleden). Dat is een respons van 18 %. **Zes** zijn Statenlid in de provincie Noord-Holland en **neg**en in de provincie Flevoland. In onderstaande figuur is weergegeven uit welke gemeente de raadsleden afkomstig zijn.

- Bekendheid van informatiebronnen en kaderdocumenten.** De maandelijkse externe MRA-nieuwsbrief is onder de raads- en Statenleden het meest bekend, gevolgd door de MRA-website en wordt ook het meest gebruikt. Bij de raadsleden is de MRA Agenda het meest bekend. Bij de Statenleden zijn dat de Samenwerkingsafspraken. De MRA Agenda, de Termijnagenda en de Voortgangsnota worden ongeveer in gelijke mate gebruikt. De Samenwerkingsafspraken het minst. Naast bekendheid en gebruik is ook gevraagd in hoeverre de informatiebronnen en kaderdocumenten als nuttig worden ervaren. De MRA Agenda en de Voortgangsnota worden als het meest nuttig ervaren;

2. Betrokkenheid bij de MRA. De betrokkenheid van de raads- en Statenleden is gemeten aan de hand van twee stellingen. De betrokkenheid is verdeeld. Zo zijn niet alle raads- en Statenleden het eens met de stelling dat de MRA Agenda en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota eraan bijdragen dat een raads- of Statenlid zich meer inhoudelijk betrekken en aangehaakt voelt bij de MRA. Ruim een derde is het oneens met deze stelling en een derde eens. Deze verdeeldheid is ook terug te zien bij de tweede stelling. Een derde van de raads- en Statenleden is het eens met de stelling dat de Termijnagenda en de Voortgangsnota de respondent helpt bij het tijdig kunnen voeren van het 'goede gesprek' met het college/de bestuurder. Een kwart is het oneens met deze stelling;
3. Het proces Voortgangsnota. Aan de hand van drie stellingen is onderzocht hoe de raads- en Statenleden het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota hebben ervaren. Vier op de tien raads- en Statenleden zijn het eens met de stelling 'Het proces liep voorspoedig in onze raden of Staten'. Een derde van de raads- en Statenleden is het eens met de stelling dat ze voldoende informatie krijgen om te doorgronden wat zich inhoudelijk binnen de MRA afspeelt. En drie op de tien zijn het eens met de stelling dat met behulp van de (afgeleide) kaderdocumenten ze in staat zijn om tijdig het 'goede inhoudelijke gesprek' met hun college te voeren. De Statenleden hebben het proces positiever ervaren dan de raadsleden. Deze trend is bij alle drie de stellingen te zien;
4. De nieuwe MRA Agenda. Twee derde van de raads- en Statenleden is op de hoogte van het feit dat er een nieuwe MRA Agenda 2025 - 2029 wordt voorbereid. Zij zijn door een collega in de Raadtafel, college/bestuurder of door de griffie geïnformeerd. Van de raads- en Statenleden die op de hoogte zijn van de voorbereiding van de nieuwe MRA Agenda geeft twee derde aan dat ze in de afgelopen maanden via het college en/of bestuurder tijdig hebben kunnen aangeven welke thema's voor hen belangrijk zijn voor de nieuwe MRA Agenda;

5. Voorbereiding en nabespreking van de Algemene Vergadering en de Raadtafel. Drie op de tien raads- en Statenleden geven aan dat de Algemene Vergadering wordt voorbereid en nabesproken. Bij de voorbereiding en nabespreking van de Raadtafel ligt dit aandeel iets hoger: vier op de tien raads- en Statenleden geven aan dit wel te doen.

3.6 Samenvatting

Uit dit hoofdstuk blijkt dat inmiddels de bestuurders, ambtenaren en de leden van de Raadtafel positiever zijn over hoe de samenwerking verloopt in de MRA en de deelregio's dan in 2022. Dit kan waarschijnlijk verklaard worden uit het feit dat 2022 een overgangsjaar was waarin nog veel zaken ontwikkeld, georganiseerd en afgesproken moesten worden. De leden van de raden en Staten zijn verdeeld over hun betrokkenheid bij de MRA, waarbij opvalt dat de leden van de Provinciale Staten zich over het algemeen meer betrokken voelen bij de MRA dan de gemeenteraadsleden. Daarbij moet wel de kanttekening gemaakt worden dat de diversiteit (grote en kleine gemeenten) en het aantal respondenten onder de raadsleden aanzienlijk groter is dan onder de Statenleden.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1 Inleiding

Uitgangspunt is dat in de MRA met elkaar wordt samengewerkt vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid, waarbij de inhoud en het boeken van (proces)resultaten voorop staat. Om deze uitgangspunten te kunnen waarborgen, is het van belang dat duidelijk is hoe de verschillende MRAGremia zich tot elkaar verhouden qua rolverdeling en positie. En ook dat zichtbaar is hoe er met elkaar samengewerkt, afgestemd en gecommuniceerd wordt, in het bijzonder ook in relatie tot de raden en Staten en de deelregio's. In de afgelopen 2 jaren is op basis van de vastgestelde samenwerkingsafspraken en de bijbehorende werkprocessen hard gewerkt aan het verder vormgeven van de nieuwe manier van samenwerken in de MRA. In de vorige hoofdstukken is een doorkijk gegeven van wat er allemaal aan activiteiten is ondernomen en wat deze hebben opgeleverd. Ook is op ambtelijk, bestuurlijk en politiek niveau zichtbaar gemaakt wat de ervaringen tot nu toe zijn met deze nieuwe manier van samenwerken. In dit hoofdstuk wordt ter afronding van de implementatiefase de balans opgemaakt en worden tot slot een paar aanbevelingen gedaan.

4.2 Conclusies

Deze implementatiefase is succesvol afgerond wanneer de MRA-overheden goed geïnformeerd en betrokken zijn bij de MRA. Het is belangrijk dat zij op hoofdlijnen weten wat er allemaal gedaan en bereikt wordt in de MRA en op de hoogte zijn van de overwegingen die ten grondslag liggen aan de keuzes die worden gemaakt. Van belang is ook dat duidelijk is waar de MRA-overheden en -gremia wel en niet over gaan en vanuit het principe van toegevoegde waarde met elkaar samenwerken met als doel om met de MRA dingen voor elkaar te krijgen.

In zijn algemeenheid kan worden geconcludeerd dat de samenwerking beter verloopt dan ruim 2 jaar geleden (start implementatiefase in december 2021). We hebben als MRA meer impact, doordat de meeste MRA-overheden zich meer inhoudelijk betrokken voelen. Tegelijk zijn de MRA-overheden het erover eens dat de MRA een informeel bestuurlijk samenwerkingsverband moet blijven. Ten slotte kunnen we met elkaar concluderen dat de samenwerkingsafspraken voor het overgrote deel zijn geïmplementeerd.

1. Zo is er geïnvesteerd in de informatievoorziening en transparantie. Zodat de deelregio's, colleges en de leden van de raden en Staten beter weten wat zich afspeelt in de MRA en wat de toegevoegde waarde van het regionaal samenwerken voor de MRA-overheden is. De MRA-website, het maandelijkse Bericht aan raden en Staten en de MRA Agenda inclusief de Meerdere jarenbegroting, Voortgangsnota en de Termijnagenda worden het meest gebruikt en gewaardeerd. Deze informatiebronnen leveren een positieve bijdrage aan het tijdig met elkaar kunnen voeren van het goede gesprek en stellen ook de deelregio's en MRA-overheden beter in staat om in de voorbereidingsfase van de kaderdocumenten input aan te leveren;
2. De leden van de raden en Staten worden vaker bijgepraat door hun lid in de Raadtafel en/of hun bestuurder die lid is van een MRA-gremium en kunnen hierdoor ook op proces of inhoud zaken aan hun bestuurder of lid in de Raadtafel meegeven. De bestuurders zelf ervaren ook meer comfort in de gesprekken met hun raden en Staten omdat deze gesprekken nu vaker over de inhoud in plaats van over procesmatige zaken en de betrokkenheid van de raden en Staten kunnen gaan;

3. Hoe de verschillende MRA-gremia zich tot elkaar verhouden, is in de afgelopen periode duidelijker geworden. De platforms gaan over de inhoud, voeren de MRA Agenda uit en zorgen dat zaken die van belang zijn op het juiste moment en op de juiste plek geagendeerd worden. Het bestuur richt zich op het vertalen van de inhoud in ambities en strategische en lobbydoelen en bewaakt de uitvoering van de MRA Agenda. De AV controleert het bestuur en stelt – na het ophalen van de wensen en opvattingen bij de raden en Staten – op basis van consensus de inhoudelijke en procesmatige kaders van de MRA vast. De Raadtafel is positief over zijn functioneren en brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur en de Algemene Vergadering. De positie van de deelregio's is versterkt door een betere organisatie van de samenwerking in de deelregio. Inhoudelijke bijdragen kunnen via de deelregio ook bij de platforms worden ingebracht. Bij het formeel vaststellen/bekrachtigen van documenten door de AV wordt uitgegaan van consensus. Wanneer een of enkele overheden zich hier niet mee kunnen verenigen wordt daarvan aantekening gemaakt in het verslag.

Kortom, in vergelijking met ruim 2 jaar geleden is de MRA nu beter in staat om in- en extern uit te dragen waar wij als MRA-overheden met elkaar voor staan en waar wij met elkaar het verschil (kunnen) maken.

4.3 Aanbevelingen

Bestuur :

Hoewel een aantal zaken nog aandacht behoeft, is het belangrijk dat er nu ook een periode van rust komt zodat de MRA-overheden zich vooral op de inhoud en het behartigen van onze belangen op de (middel)lange termijn kunnen focussen. Om die reden stelt de kwartiermaker voor aan de AV om het bestuur te verzoeken de evaluatie van de Samenwerkingsafspraken in 2027 uit te voeren. Dus op het moment dat de uitvoering van de MRA Agenda 2025 – 2028 halverwege is. Bovendien is het van belang om het tijdstip van de evaluatie goed af te stemmen op het aantreden van nieuwe raden, colleges en bestuurlijke vertegenwoordiging in de MRA-gremia.

Daarnaast stelt de kwartiermaker aan de AV voor om het bestuur te verzoeken om een aantal zaken in gang te zetten:

1. In het kader van de transparantie een notitie op de MRA-website te plaatsen (webpagina Samenwerkingsafspraken), waarin ter overbrugging tot aan de evaluatie in 2027 de volgende (werk)afspraken zijn opgenomen:
  - a. De aangepaste werkafspraken voor de Termijnagenda,
  - b. De door de AV vastgestelde afspraak (december 2023) voor het kiezen van een (vice) voorzitter,
  - c. De afspraak dat wij in de MRA niet-vrijblijvende afspraken met elkaar maken en dat wij transparant zijn over waarom we bepaalde keuzes hebben gemaakt,
  - d. De afspraak dat wij in de MRA standpunten bepalen of kaderdocumenten vaststellen op basis van consensus en niet door middel van stemmen,In de huidige samenwerkingsafspraken wordt niets gewijzigd, eventuele wijzigingen worden pas doorgevoerd - na raadpleging van de raden en Staten - als in 2027 de samenwerkingsafspraken geëvalueerd worden;
2. Aan de voorzitters van de MRA-gremia voor te stellen om jaarlijks de samenwerking te agenderen, met als doel om laagdrempelig te kunnen blijven volgen hoe of dit verloopt en daar dan de portefeuillehouder governance van het bestuur bij uit te nodigen;

3. Met de voorzitters van de platforms in gesprek te gaan over wat nodig is om op dossiers – waar het vanuit de inhoud gewenst is om domeinoverstijgend samen te werken – ook portefeuillehouders van de MRA-overheden te betrekken die niet deelnemen aan een platform (zoals bijvoorbeeld portefeuillehouders sociaal). Een idee kan zijn dat rondom dat onderwerp - onder leiding van een bestuurder uit een platform – tijdelijk een themagroep wordt samengesteld;
4. Als bestuur met een voorstel te komen hoe wij als MRA-gremia beter de consequenties van keuzes inzichtelijk kunnen maken. Zodat wij op regionaal niveau meer richtinggevende afspraken met elkaar kunnen maken¹. Een idee kan zijn dat de ervaring opgedaan met de voorbereiding van de MRA Agenda 2025 – 2028 hiervoor als casus wordt gebruikt.

Voorzitter AV/Algemene Vergadering:

De kwartiermaker stelt aan de AV voor om de nieuwe voorzitter te verzoeken om voor de zomer met een voorstel te komen over hoe de in- en externe 'Ambassadeursrol' van dit gremium vormgegeven kan worden. Vooral ook als het gaat om het borgen van de netwerkfunctie en de verbinding met de deelregio's.

Tot slot stelt de kwartiermaker aan de AV voor om de vergaderingen voortaan afwisselend in de verschillende deelregio's te houden. Op deze manier kan de verbinding met de deelregio's versterkt worden. De AV-vergaderingen kunnen dan ook gekoppeld worden aan een netwerkevent en/of een werkbezoek in die deelregio.

---

¹ Uit de gesprekken met bestuurders is gebleken dat de MRA-overheden het nog steeds moeilijk vinden om weloverwogen keuzes te maken en prioriteiten te stellen.

5. Bijlagen

5.1 Vastgestelde opdracht

Inleiding

Op 10 december heeft burgemeester Halsema – als voorzitter van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) – het startsein gegeven voor de nieuwe samenwerking in de MRA. Het komend jaar zal een overgangsjaar zijn waarin de samenwerkingsafspraken geïmplementeerd en waar nodig geëffectueerd en aangevuld gaan worden. De opmerkingen en suggesties van de leden die opgenomen zijn in de Nota van Beantwoording zullen in dit traject betrokken worden.

Uitgangspunt is dat wij in de MRA met elkaar samenwerken vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid waarbij de inhoud en het boeken van (proces)resultaten voorop staat. Om deze uitgangspunten ook in de nieuwe samenwerking te kunnen waarborgen is het van belang dat duidelijk is hoe de verschillende MRA-gremia zich tot elkaar verhouden qua rolverdeling en positie. Maar ook dat dit zichtbaar is in hoe er met elkaar samengewerkt, afgestemd en gecommuniceerd wordt, in het bijzonder ook in relatie tot de raden en Staten, inwoners en partners. De Algemene Vergadering (AV) is één van de MRA-gremia waarvoor de organisatie, werkwijze en positionering - op basis van de vastgestelde samenwerkingsafspraken en bijbehorende werkprocessen - verder vormgegeven en uitgewerkt moet worden. Vanzelfsprekend zal dit ook in afstemming met de overige MRA-gremia en de Raadtafel plaatsvinden. Burgemeester Wienen wordt voor de komende 2 jaren voorgedragen als kwartiermakend voorzitter van de AV, hij heeft vanuit die rol de regie op dit proces. Hij zal in zijn rol ondersteund worden door de MRA-Directie.

Opdrachtgever: Leden van de Algemene Vergadering

Opdrachtnemer: Kwartiermakend voorzitter

Opdracht

Na de oprichtingsbijeenkomst van de Algemene Vergadering op 22 december moet helder worden wat de rol en positie van de AV is ten opzichte van de overige MRA-gremia, maar vooral ook ten opzichte van het Bestuur en wat qua organisatie en werkwijze nodig is om met elkaar op het juiste moment het juiste gesprek te voeren en te acteren.

Daarnaast is het belangrijk dat de leden van de AV zorgdragen voor structurele contacten en afstemming met de Raadtafel en de deelregio's, zodat zij zicht hebben op het functioneren van de MRA en tijdig passende interventies kunnen voorstellen aan het Bestuur wanneer de praktijk hier aanleiding toe geeft. Belangrijk dat allerlei vragen beantwoord worden die raken aan de rol en positie van de AV en dat deze antwoorden en inzichten verankerd worden in een passende organisatie, communicatie en werkwijze.

Voorbeelden van vragen zijn onder andere:

- Wat is de rol en positie van de leden van de AV: Welke onderwerpen dienen geagendeerd te worden in de AV? Wat voor type gesprek moet daar gevoerd worden?
- Hoe gaan we dit gesprek organiseren en welke werkafspraken horen daarbij?
- Een belangrijke rol van de AV is 'verbinder'. Is de in december 2021 voorgestelde bestuurlijke samenstelling een juiste afspiegeling van de MRA of is er bijvoorbeeld meer diversiteit in de bestuurlijke samenstelling nodig en wat wordt dan gemist?
- De AV bestaat in de loop van volgend jaar uit 33 leden², wat is nodig om met dit aantal Bestuurders effectief te kunnen zijn?
- Hoe verhoudt de AV zich tot de Raadtafel?
  - Hoe krijgt de afstemming en terugkoppeling tussen de AV en de Raadtafel vorm en inhoud?
  - Welke werkwijze is passend om de adviesrol ((on)gevraagd adviseren op procesniveau) van de Raadtafel in relatie tot het Bestuur en de AV goed te borgen?
- Hoe verhoudt de AV zich tot het Bestuur en wat betekent dit voor de afstemming, verantwoording enz. en welke werkwijze is dan passend?
- Wat is nodig om feeling te houden met de leden van de Raadtafel en de deelregionale (Bestuurlijke) overleggen, zodat de leden van de AV zicht hebben en houden op het functioneren van de MRA als geheel?
- Wat is de rol van de AV als het gaat om het borgen van de actieve informatievoorziening en transparantie aan alle leden (bestuurders en raden en Staten) zodat ieder zijn rol effectief kan invullen?
- Wat kan de AV leren van andere regio's op nationaal, maar ook op internationaal niveau en wat betekent dit voor de werkwijze van de AV?

Planning

Korte termijn eerste kwartaal 2022:

1. Agenderen concept opdracht voor AV op 22 december 2021: bespreken en waar nodig aanscherpen;
2. Op basis van de samenwerkingsafspraken ontwikkelen van een implementatie aanpak en dit agenderen voor de AV in het eerste kwartaal van 2022;
3. Tegelijkertijd de organisatie van de AV-overleggen goed borgen, ook in relatie tot andere MRA-gremia en in het bijzonder richting het Bestuur en de Raadtafel;

Lange termijn: vanaf het tweede kwartaal 2022:

4. Na goedkeuring door de leden van de AV starten met de implementatie van de samenwerkingsafspraken;
5. Opzetten en uitvoeren van een onderzoek (casestudy) naar het functioneren van andere regio's in ons land en daar buiten.

² Vanwege de gemeentelijke herindeling (op 1 januari Beemster en na 16 maart 2022 Weesp) bestaat de MRA in 2022 uit 30 gemeenten.

Algemene Vergadering (bron MRA-Samenwerkingsafspraken)

De AV stelt de financiële en procesmatige kaders vast, en is primair gericht op het behouden en vergroten van het draagvlak voor de MRA-samenwerking onder de deelnemers. Het Bestuur legt verantwoording af aan de AV. Het Bestuur en de AV worden op procesniveau geadviseerd door de Raadtafel. De raden en Staten zijn met één lid vertegenwoordigd in de Raadtafel. De Raadtafel komt in de week voorafgaande aan de AV bij elkaar en adviseert de AV (on)gevraagd over de processen die de raden en Staten aangaan.

Bijvoorbeeld over de passende werkwijze om als raden en Staten de kaderstellende documenten van de MRA³ te kunnen doorgronden, bijsturen en vaststellen.

Kenmerken van de AV zijn:

- Controleert het MRA Bestuur, is de link naar alle leden, deelregio's, MRA-gremia en de Raadtafel;
- In de AV worden de kaders vastgesteld;
- De Raadtafel adviseert de AV (on)gevraagd op procesniveau, zodat de raden en Staten in de MRA in positie zijn en hun rol effectief kunnen invullen;
- Taken zijn: zorgen voor draagvlak en monitoren en evalueren van de samenwerking;
- Gemeenten, provincies en de vervoerregio Amsterdam vaardigen één bestuurder af in de AV;
- De leden van de AV zijn de schakel richting hun eigen colleges, raden en Staten;
- De burgemeester van Haarlem wordt met ingang van 18 februari 2022 voor een periode van 2 jaar aangesteld als kwartiermakend voorzitter;
- Komen minimaal 4 maal per jaar bij elkaar.

5.2 Groslijst

Planning: implementatie samenwerkingsafspraken 1 april 2022 tot 1 april 2024

Wanneer	Wat
Q1 en Q2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opdracht implementatie samenwerkingsafspraken geformuleerd 2. Planning en groslijst en vastgesteld in AV 3. Uitvoering gestart
Q3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Om niet detachering MRA-directie (streven is afronden voor 1 juli 2022) 2. Aanpak en planning selectie bestuurders voor bestuur en platforms en voorzitters voor platforms 3. Werkafspraken maken met de (vice) voorzitters van de MRA-gremia over voorbereiding vergaderingen
18 november 2022	<ol style="list-style-type: none"> 4. Stand van zaken (voortgang en resultaten) implementatie Q4 bespreken

³ Kaderstellende documenten zijn: de MRA-Agenda (afgeleide kaderdocumenten zijn de jaarlijkse Termijnagenda en de Voortgangsnota), de (Meerjaren)Begroting en Investeringsagenda

Q4 2022: activiteiten lopen door in alle kwartalen in 2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rol en positie van de Raadtafel uitwerken 2. Rol en positie van de Algemene Vergadering t.o.v. het bestuur en de Raadtafel vormgeven 3. Rol en positie van het bestuur t.o.v. de platforms en de Raadtafel vormgeven 4. Hoe omgaan met keuzes maken, prioriteiten stellen en standpunten bepalen en hoe omgaan met minderheidsstandpunten 5. Bepalen wat nodig is om tijdig 'het goede gesprek' in de MRA-gremia, de deelregio's en tussen colleges, raden en Staten te kunnen voeren
Q1 2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infographic (s) of (animatie) filmpjes opstellen voor 4-jaarlijkse en jaarlijkse kaderdocumenten zodat deze processen zichtbaar blijven en toegepast worden 2. Structurele informatievoorziening aan deelregio's en raden en Staten verder optuigen
Q2 2023	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ontwikkelen instrumenten zodat de AV zijn controlerende en kaderstellende rol kan vervullen 4. Contacten onderhouden met de deelregio's: ambassadeursrol AV-leden uitrollen? 5. Doorontwikkelen samenwerking MRA-directie 6. Vormgeven rol en betrokkenheid bestuursadviseurs MRA met de medewerkers van de MRA-directie en als verbinder tussen de deelregio's en MRA-gremia en MRA-directie
Q3 2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoeren evaluatie nieuwe samenwerking MRA (overgangsjaar?) 2. Triple Helix samenwerking vormgeven: Hoe en waarom betrekken stakeholders: aanpak inventariseren. Opstellen pamflet casus om hiermee ervaringen op te doen?
Q4 2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eerste resultaten presenteren monitoring MRA-samenwerking 2. Stand van zaken implementatie samenwerking zichtbaar maken 3. Voorstel voor kiezen (vice) voorzitter agenderen in de Algemene Vergadering 4. AV informeren over activiteiten eerste kwartaal 2024 en afronding implementatiefase
Q1 2024	<ol style="list-style-type: none"> 1. Balans opmaken implementatie samenwerkingsafspraken: stand van zaken, conclusies en aanbevelingen. Deze notitie agenderen voor de AV (inclusief advies Raadtafel en Bestuur) op 24 maart aanstaande 2. Voorstel agenderen (inclusief advies Raadtafel en Bestuur) in de AV op 24 maart 2024 voor voorbereiding en uitvoering algehele evaluatie MRA-samenwerking

**metropool
regioamsterdam**

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

**metropool
regio amsterdam**

Evaluatie MRA Samenwerking

Bestuursleden

29 februari 2024

Inleiding

Sinds eind 2021 zijn de nieuwe Samenwerkingsafspraken van kracht. De Samenwerkingsafspraken beschrijven hoe de colleges van de MRA-overheden met elkaar willen samenwerken: elkaar betrekken en informeren, kaders stellen, lobbyen en verwachtingen managen. In de Samenwerkingsafspraken is het 'wat' en het 'hoe' op procesniveau beschreven. Het 'wat' wordt vastgelegd in de kaderdocumenten: MRA Agenda, Investeringsagenda en meerjarenbegroting (inclusief jaarlijkse Voortgangsnota en Termijnagenda) en de MRA Samenwerkingsafspraken. Het 'hoe' van de samenwerking komt tot uiting in de verschillende MRA-gremia: de bestuurlijke platforms (Economie, Mobiliteit en Ruimte), het Bestuur, de Algemene Vergadering en de MRA Raadtafel. Doel van de Samenwerkingsafspraken is om te zorgen dat alle colleges van de MRA-overheden goed geïnformeerd, betrokken en in positie zijn.

Het jaar 2022 was een overgangsjaar en er is besloten om in 2023 de eerste ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen en om hieruit lessen te leren. Daarom zijn ook zowel de leden van de Raadtafel als de leden van raden en Staten gevraagd naar hun eerste ervaringen. Bovendien hebben de leden van de Raadtafel aan het MRA bestuur voorgesteld om ook bij de bestuurders via een vergelijkbare enquête hun ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen. Tijdens de Algemene Vergadering op 20 december 2023 is afgesproken om aan de leden van de Algemene Vergadering en het Bestuur de enquête toe te sturen, zodat zijzelf en/of een MRA bestuurder uit hun college de vragenlijst invult.

Aan O&S Almere is gevraagd om onder deze bestuurders (totaal 42) een enquête uit te zetten. In totaal hebben 19 bestuurders gereageerd, waarvan 15 de vragenlijst compleet hebben ingevuld, dat is een respons 45% (n=19) tot 36% (n=15).

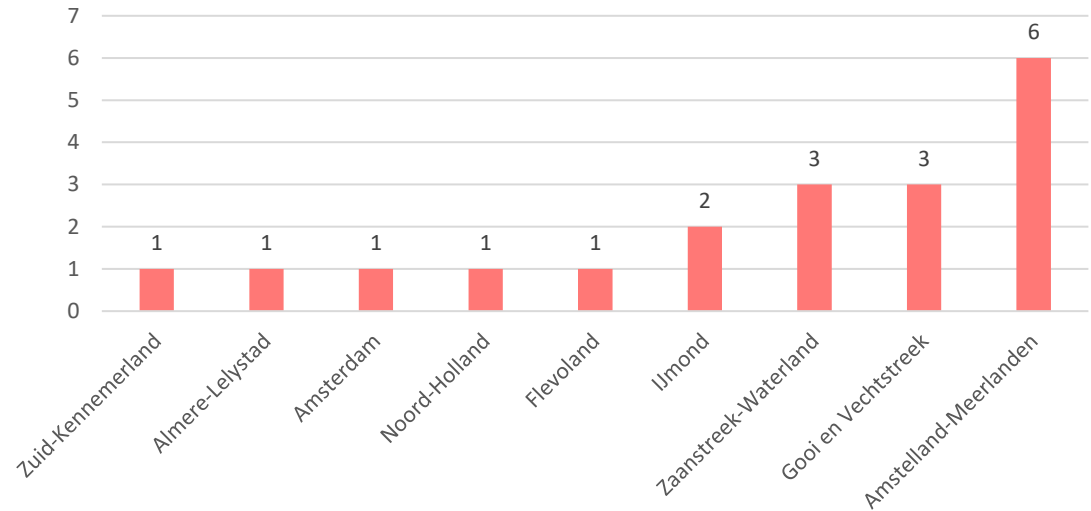
De respondenten

Negentien bestuurders hebben meegedaan aan dit onderzoek, negen burgemeesters, 8 wethouders en 2 commissarissen van de Koning, zie figuur 3. De meeste respondenten hebben nog niet zo lang deze bestuursfunctie, 57% zit in de eerste termijn. Ruim een derde (36%) zit in de tweede termijn en 5% is langer in functie dan twee termijnen.

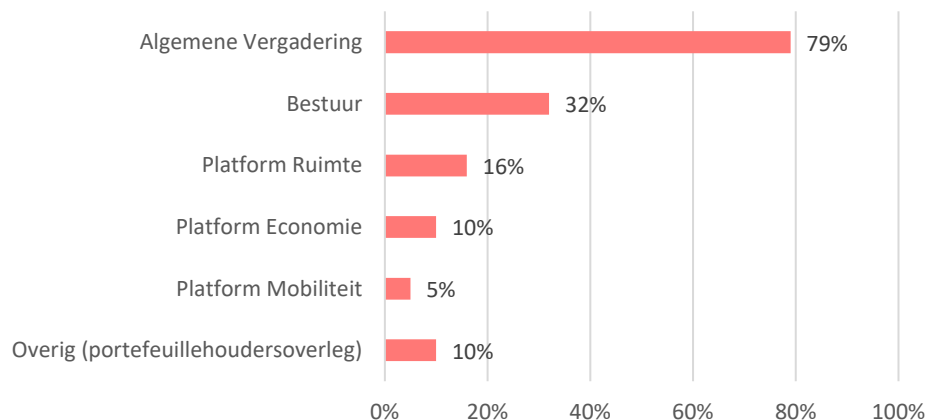
Alle deelregio's zijn tenminste vertegenwoordigd met één bestuurder, zie figuur 1.

Alle respondenten zijn lid van één of meer MRA-gremia, zie figuur 2.

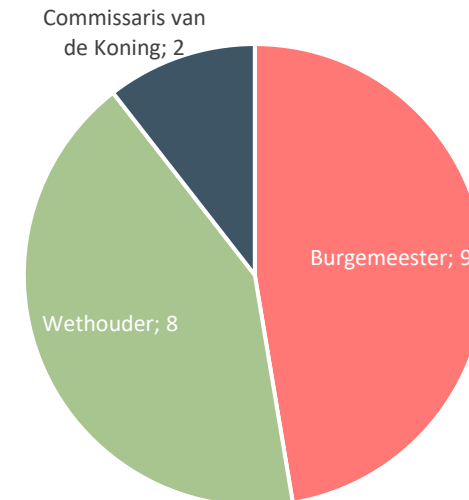
Figuur 1: Van welke gemeente of provincie bent u bestuurder? (n=19)

Figuur 2: Van welk MRA-gremium bent u lid? (meerdere antwoorden mogelijk, n=19)

Figuur 3: Functie van de bestuurder (n=19)

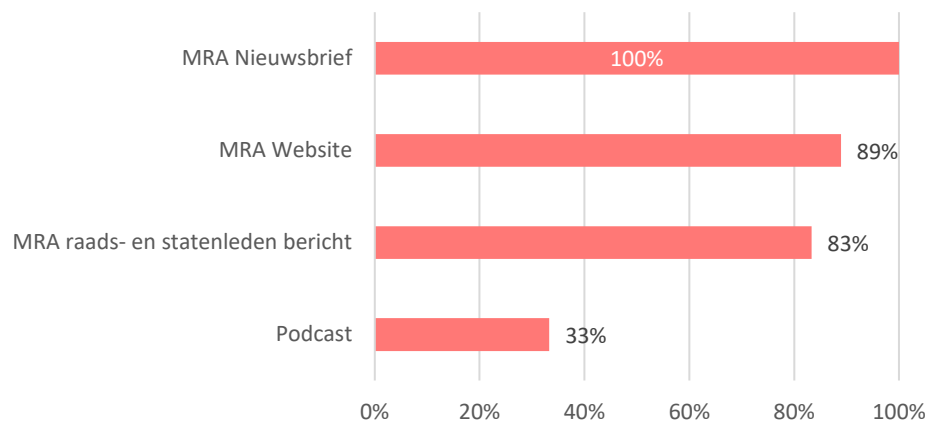

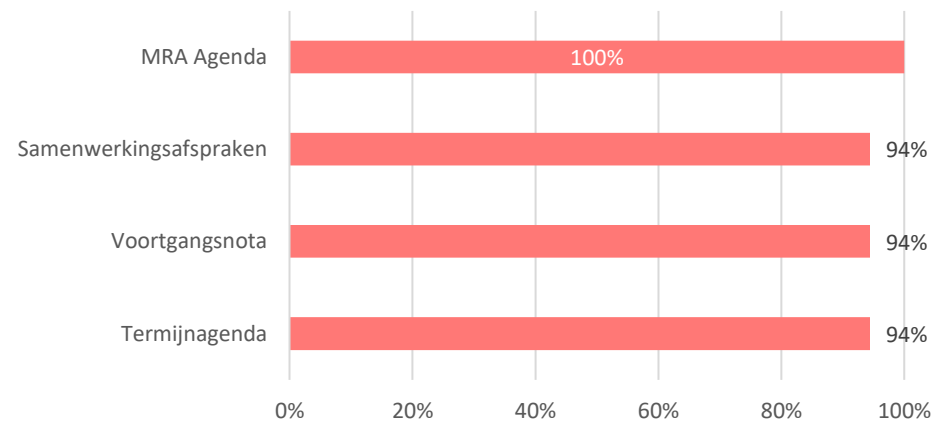
Informatiebronnen en kaderdocumenten

Figuur 4: Met welke informatiebronnen bent u bekend? (meerdere antwoorden mogelijk, n=18)

Figuur 5: Met welke kaderdocumenten bent u bekend? (meerdere antwoorden mogelijk, n=18)

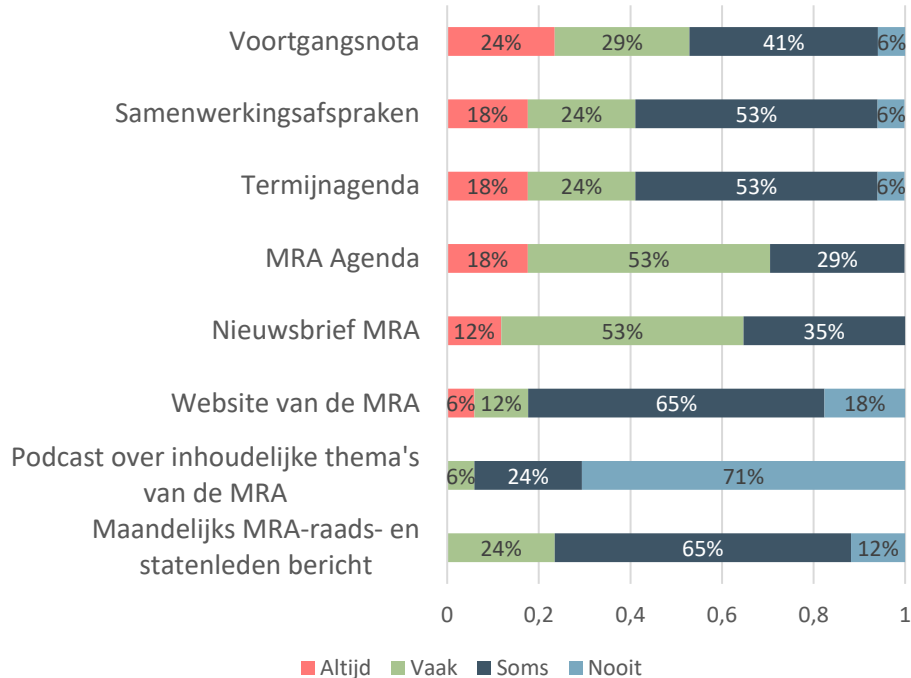

Alle bestuurders zijn bekend met de MRA Nieuwsbrief, zie figuur 4. De bestuurders kennen ook de andere informatiebronnen goed; de bekendheid van de MRA Website is 89% en de MRA raads- en Statenbericht 83%. Het minst bekend is de podcast (33%). De podcast is gestart om onder andere de bestuurders, raads- en Statenleden kennis te laten maken met de onderwerpen voor de nieuwe MRA Agenda. De podcast is kortgeleden gestart, dit kan de onbekendheid verklaren.

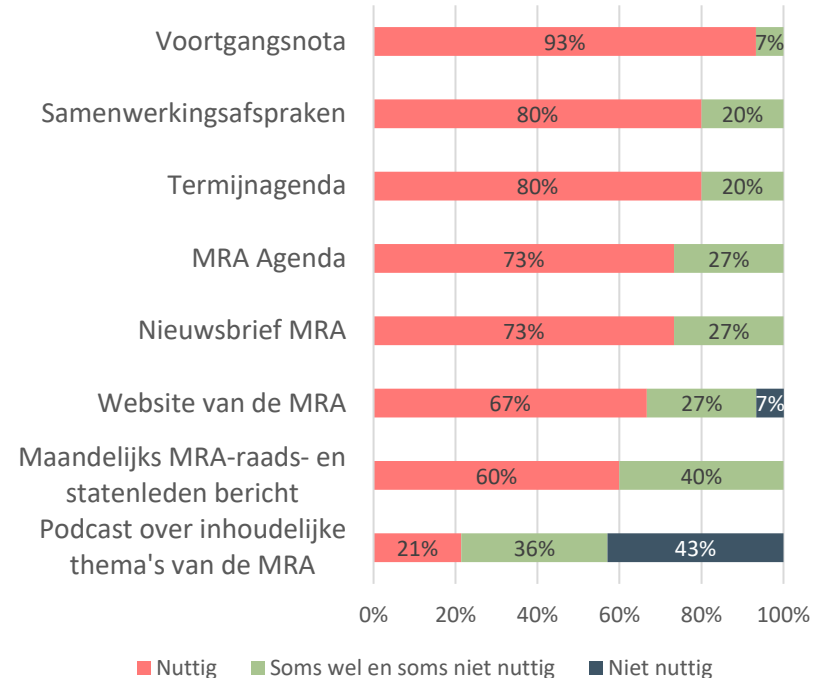
In figuur 5 is te zien dat alle bestuurders bekend zijn met de MRA Agenda en bijna alle bestuurders met de andere kaderdocumenten; Samenwerkingsafspraken (94%), Voortgangsnota (94%) en de Termijnagenda (94%).

Informatiebronnen en kaderdocumenten

Figuur 6: Van welke informatiebronnen en kaderdocumenten van de MRA maakt u gebruik? (n=17)

Figuur 7: In hoeverre vindt u de informatiebronnen en kaderdocumenten van de MRA nuttig? (n=15)

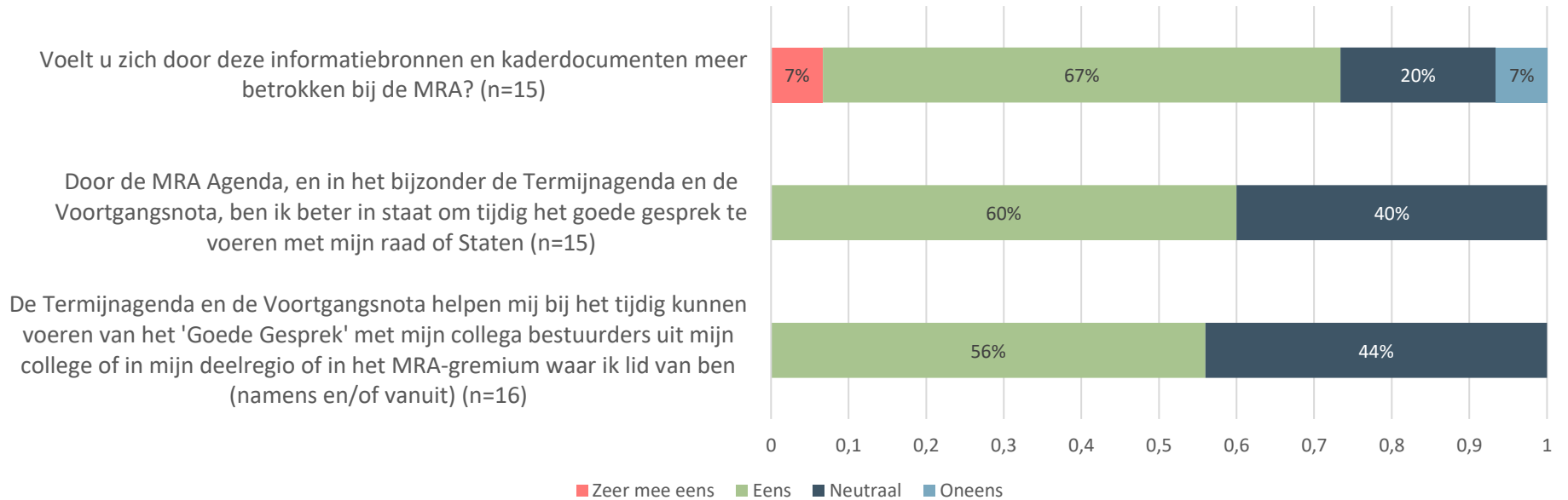
Bijna een kwart van de bestuurders maakt altijd gebruik van de Voortgangsnota, 18% van de Samenwerkingsafspraken en 18% van de Termijnagenda, zie figuur 6. Het minst wordt er gebruik gemaakt van de podcast (71% nooit). Top 3 van meest gebruikte informatiebronnen en kaderdocumenten (Altijd + Vaak):

- 1) MRA Agenda (71%)
- 2) Nieuwsbrief MRA (65%) en
- 3) Voortgangsnota (53%).

In figuur 7 is te zien dat de bestuursleden bijna alle informatiebronnen en kaderdocumenten nuttig vinden. De podcast en de website zijn hierop de uitzondering, 43% van de bestuurders vindt de podcast niet nuttig en 7% vindt de website niet nuttig.

Het is opvallend dat er een groot verschil is tussen het gebruik van de informatiebronnen en kaderdocumenten (figuur 6) en wat er nuttig wordt gevonden (figuur 7).

Figuur 8: Stellingen

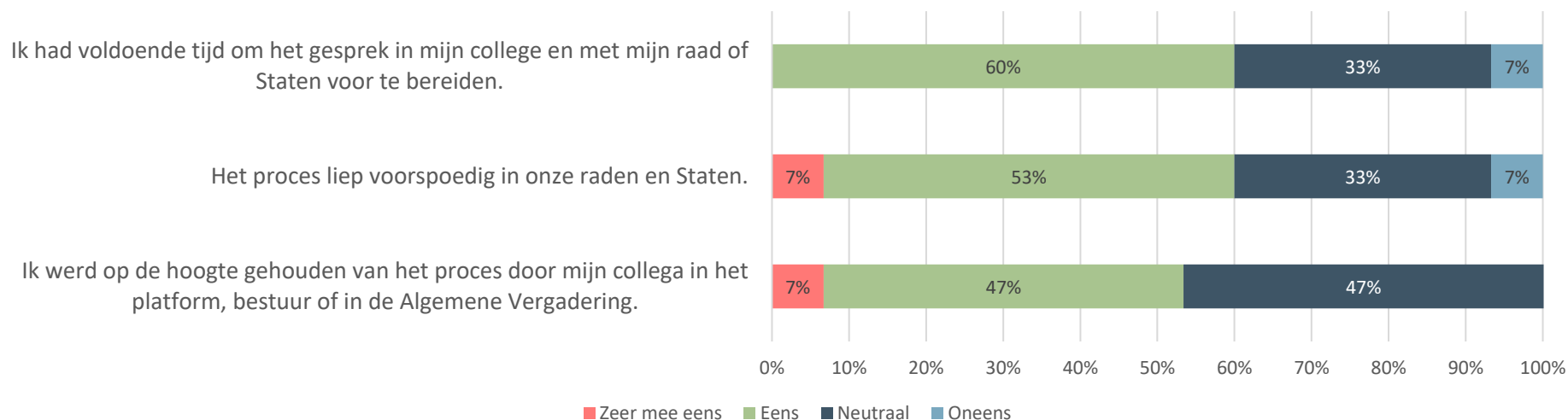
De betrokkenheid van de bestuurders is gemeten aan de hand van drie stellingen. Een ruime meerderheid van de bestuurders (74% (zeer) mee eens) voelt zich door de informatiebronnen en kaderdocumenten meer betrokken bij de MRA. Slechts 7% van de bestuurders voelt zich niet meer betrokken door de informatiebronnen en kaderdocumenten. Geen van de bestuurders is het zeer oneens met de stelling.

Opvallend is dat bij de twee andere stellingen alleen is geantwoord in 'neutraal' en 'eens'. Geen van de bestuurders heeft de uitersten 'zeer oneens', 'oneens' en 'zeer mee eens' ingevuld. Bij de stelling 'Door de MRA Agenda, en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota, ben ik beter in staat om tijdig het goede gesprek te voeren met mijn raad of Staten' is 60% het eens en 40% van de bestuurders antwoordt neutraal.

En 56% van de bestuurders is het eens met de stelling 'De Termijnagenda en de Voortgangsnota helpen mij bij het tijdig kunnen voeren van het 'Goede Gesprek' met mijn collega bestuurders uit mijn college of in mijn deelregio of in het MRA-gremium waar ik lid van ben (namens en/of vanuit)' en 44% is neutraal.

Hoe heeft u het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota ervaren?

Figuur 9: Stellingen (n=15)

Door middel van drie stellingen is onderzocht hoe de bestuurders het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota hebben ervaren, zie figuur 9. Zo is 60% van de bestuurders het eens met de stelling 'Ik had voldoende tijd om het gesprek in mijn college en met mijn raad of Staten voor te bereiden', een derde heeft aangegeven neutraal ten opzichte van deze stelling te staan en 7% van de bestuurders is het niet met deze stelling eens.

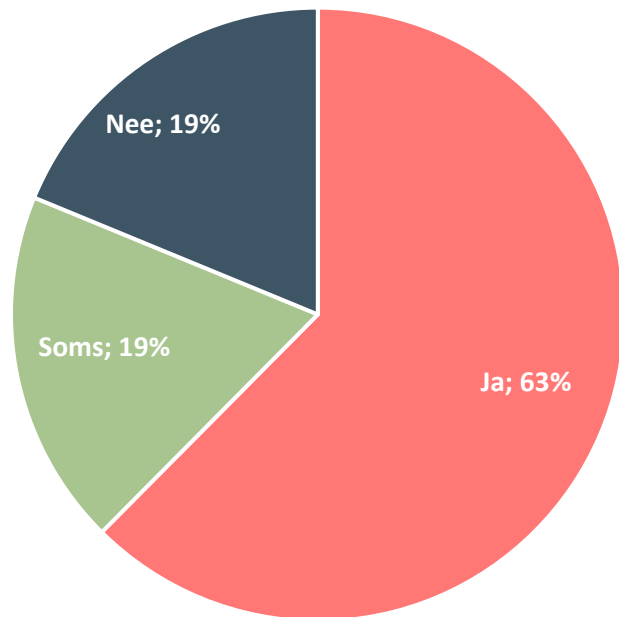
Een meerderheid van de bestuurders (60%) is het (zeer) met de stelling eens dat het proces voorspoedig is verlopen in de raden en Staten. Net als bij de vorige stelling is een derde neutraal en is 7% het niet eens met deze stelling.

Ruim de helft van de bestuurders (54%) is het (zeer) eens met de stelling 'Ik werd op de hoogte gehouden van het proces door mijn collega in het platform, bestuur of in de Algemene Vergadering', 47% heeft neutraal geantwoord.

Bij geen van de drie stellingen is geantwoord in de categorie 'zeer oneens'.

Figuur 10: Vindt er, in uw deelregio, structureel overleg plaats (voor- en achteraf) tussen de bestuurder die lid is van een platform en een bestuurder die niet lid is van een platform? (n=16)

Bijna twee derde (63%) van de bestuurders geeft aan dat er, in hun deelregio, structureel overleg plaatsvindt tussen de bestuurder die lid is van een platform en een bestuurder die niet lid is van een platform, zie figuur 10. Soms vindt er structureel overleg plaats, geeft 19% aan en volgens 19% vindt er geen structureel overleg plaats.

Drie bestuurders hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun antwoord toe te lichten:

"Binnen IJmond is er structureel overleg tussen de wethouders op het economisch domein. In brede zin vindt er tevens overleg plaats tussen IJmond en Zuid-Kennemerland, alsook met wethouders in het Noordzeekanaalgebied op relevante thema's."

"Overleg vindt standaard plaats voorafgaand aan een bijeenkomst."

De nieuwe MRA Agenda

Alle bestuurders, die hebben meegedaan aan dit onderzoek, zijn op de hoogte van het feit dat er een nieuwe MRA Agenda 2025-2029 wordt voorbereid.

De meerderheid (80%) vindt dat ze in de afgelopen maanden tijdig hebben kunnen aangeven wat voor hen belangrijke inhoudelijke thema's zijn voor de nieuwe MRA Agenda, 20% heeft deze mening niet.

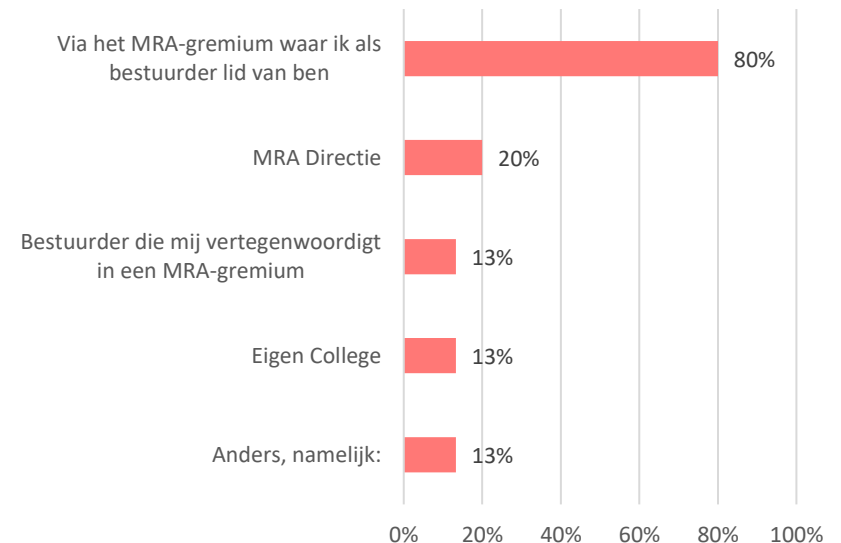
Ook bij deze vraag hebben bestuurders hun antwoord kunnen toelichten. Twee hebben daar gebruik van gemaakt. Eén bestuurder die van mening is dat hij/zij heeft kunnen bijdragen aan de MRA Agenda:

“Middels onze deelregionale propositie hebben wij voorgestelde keuzes voor de MRA Agenda ingediend.”

Eén bestuurder die van mening is dat hij/zij niet heeft kunnen bijdragen aan de MRA Agenda:

“De discussie moet in de raden plaatsvinden. We moeten dit proces beter beschrijven en vastleggen; wie gaat over wat.”

Figuur 11: Hoe wordt u over het proces en de planning om te komen tot deze nieuwe MRA-Agenda geïnformeerd? (meerdere antwoorden mogelijk, n=15)

De meeste bestuurders (80%) zijn via het MRA-gremium waar ze lid van zijn geïnformeerd over het proces en de planning om te komen tot een nieuwe MRA Agenda, zie figuur 11. Twee bestuurders zijn op een andere manier geïnformeerd; een bestuurder is door een ambtenaar geïnformeerd en de andere bestuurder geeft aan de bestuurlijk trekker in het bestuur te zijn.

Vorbereiding en nabespreking van de Algemene Vergadering

Aan de bestuurders is de vraag gesteld of in hun college en met hun raad of Staten de Algemene Vergadering (4 maal per jaar) wordt voorbereid en nabesproken. De meerderheid (73%) geeft aan dat dit gebeurt, 27% van de bestuurders geeft aan dat dit niet gebeurt.

Zeven bestuurders hebben hun antwoord toegelicht:

De Algemene Vergadering wordt wel voorbereid en nabesproken:

"In het college wel, in de raad niet".

"Maar wel zeer beperkt".

"Met enkele wethouders, die betrokken zijn bij de MRA platforms, bereid ik de Algemene vergadering voor".

"Nabesproken in de rondvraag, niet voorbereid".

"We hebben al jaren een raadscommissie MRA".

"Wel in college, afhankelijk van onderwerp terugkoppeling in raad".

De Algemene Vergadering wordt niet voorbereid en nabesproken:

"Is in mijn raad geen behoefte aan".

Bezoekt u MRA-informatiebijeenkomsten in uw deelregio?

Als laatste vraag is aan de bestuursleden gesteld of ze MRA-informatiebijeenkomsten in de deelregio bezoeken. Hierop antwoordt 87% van wel en 13% van niet (n=15). Van degenen die aangeven MRA-informatiebijeenkomsten te bezoeken, geven drie bestuurders een toelichting:

"Als wethouder ben ik zo goed als overal aanwezig. Ik merk dat mijn raad nooit sterk vertegenwoordigd is bij regionale sessies".

"Bij informatie bijeenkomsten zorgen we dat enkele bestuurders vanuit de deelregio aanwezig zijn. Bijvoorbeeld bij het aanbieden van de definitieve deelregionale propositie aan onze raad".

"Ook gaat mijn college B&W op bezoek bij het MRA directie/team".

Samenvatting

Sinds eind 2021 zijn de nieuwe Samenwerkingsafspraken van kracht. Het jaar 2022 was een overgangsjaar en er is besloten om in 2023 de eerste ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen en om hieruit lessen te leren. Met dit onderzoek zijn ook de bestuurders betrokken bij deze evaluatie.

Bekendheid van informatiebronnen en kaderdocumenten

De MRA Nieuwsbrief is onder de bestuursleden het meest bekend, gevolgd door de MRA Website. Deze informatiebronnen worden het meest gebruikt. De podcast over inhoudelijke thema's van de MRA is het minst bekend en wordt het minst gebruikt.

Alle bestuurders zijn bekend met de MRA Agenda en bijna alle bestuurders met de andere kaderdocumenten. De MRA Agenda en de Voortgangsnota worden het meest gebruikt.

Naast bekendheid en gebruik is er ook gevraagd in hoeverre de informatiebronnen en kaderdocumenten als nuttig worden ervaren. De Voortgangsnota, de Samenwerkingsafspraken en de Termijnagenda worden als het meest nuttig ervaren.

Betrokkenheid bij de MRA

De betrokkenheid van de bestuurders is gemeten aan de hand van drie stellingen. Zo blijkt dat drie kwart van de bestuurders zich door deze informatiebronnen en kaderdocumenten meer betrokken voelt bij de MRA. Een meerderheid van de bestuurders is het eens met de stelling 'Door de MRA Agenda, en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota, ben ik beter in staat om tijdig het goede gesprek te voeren met mijn raad of Staten' en ruim de helft van de bestuurders is het eens met de stelling 'De Termijnagenda en de Voortgangsnota helpen mij bij het tijdig kunnen voeren van het 'Goede Gesprek' met mijn collega bestuurders uit mijn college of in mijn deelregio of in het MRA-gremium waar ik lid van ben (namens en/of vanuit)'.

Het proces

Door middel van drie stellingen is onderzocht hoe de bestuurders het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota hebben ervaren. Een meerderheid van de bestuurders is het eens met de stelling 'Ik had voldoende tijd om het gesprek in mijn college en met mijn raad of Staten voor te bereiden'. Een meerderheid van de bestuurders is het ook eens met de stelling dat het proces voorspoedig is verlopen in de raden en Staten. Ruim de helft van de bestuurders is het eens met de stelling 'Ik werd op de hoogte gehouden van het proces door mijn collega in het platform, bestuur of de Algemene Vergadering'.

De nieuwe MRA Agenda

Alle bestuurders die hebben meegedaan aan dit onderzoek zijn op de hoogte van het feit dat er een nieuwe MRA Agenda 2025-2029 wordt voorbereid. Een ruime meerderheid van de bestuurders vindt dat ze in de afgelopen maanden tijdig hebben kunnen aangeven wat voor hen belangrijke inhoudelijke thema's zijn voor de nieuwe MRA Agenda. Een ruime meerderheid van de bestuurders is ook via het MRA-gremium waar ze lid van zijn geïnformeerd over het proces en de planning om te komen tot een nieuwe MRA Agenda.

Vorbereiding en nabespreking van de Algemene Vergadering

Bijna twee derde van de bestuurders geeft aan dat er, in hun deelregio, structureel overleg plaatsvindt tussen de bestuurder die lid is van een platform en een bestuurder die niet lid is van een platform. Bijna drie kwart van de bestuurders geeft aan dat in hun college en met hun raad of Staten de Algemene Vergadering wordt voorbereid en nabesproken.

Colofon

De gegevens voor dit onderzoek zijn verzameld, bewerkt en gepresenteerd door team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Almere

Uitvoering en rapportage

Gemeente Almere/BVLS/Onderzoek & Statistiek
Mirjam Boon

Contactgegevens

Gemeente Almere
Postbus 200
1300 AE Almere

onderzoek&statistiek@almere.nl
OenS.almere.nl

© Gebruik van gegevens uit dit rapport is alleen toegestaan met bronvermelding.

Projectnummer P2023-037 en P2024-005
Februari 2024

metropool
regio **amsterdam**

Evaluatie MRA Samenwerking

Raads- en Statenleden
29 februari 2024

Sinds eind 2021 zijn de nieuwe Samenwerkingsafspraken van kracht. De Samenwerkingsafspraken beschrijven hoe de colleges van de MRA-overheden met elkaar willen samenwerken: elkaar betrekken en informeren, kaders stellen, lobbyen en verwachtingen managen. In de Samenwerkingsafspraken is het 'wat' en het 'hoe' op procesniveau beschreven. Het 'wat' wordt vastgelegd in de kaderdocumenten: MRA Agenda, Investeringsagenda en meerjarenbegroting (inclusief jaarlijkse Voortgangsnota en Termijnagenda) en de MRA Samenwerkingsafspraken. Het 'hoe' van samenwerking komt tot uiting in de verschillende MRA-gremia: de bestuurlijke platforms (Economie, Mobiliteit en Ruimte), het Bestuur, de Algemene Vergadering en de MRA Raadtafel. Doel van de Samenwerkingsafspraken is om te zorgen dat alle colleges van de MRA-overheden goed geïnformeerd, betrokken en in positie zijn.

Het jaar 2022 was een overgangsjaar en er is besloten om in 2023 de eerste ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen en om hieruit lessen te leren. Daarom zijn ook de leden van de Raadtafel gevraagd naar hun eerste ervaringen. Omdat de leden van de Raadtafel alleen iets kunnen zeggen over processen en procedures en niet over inhoudelijke zaken, hebben zij voorgesteld om ook de leden van de raden en Staten van de MRA-overheden te betrekken bij deze evaluatie.

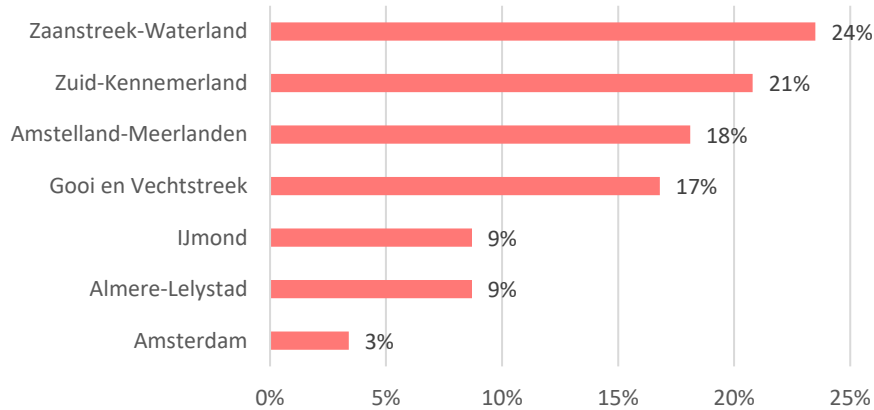
Daarom is aan O&S Almere gevraagd om onder alle raads- en Statenleden van de MRA-overheden (totaal 910) een enquête uit te zetten. In totaal hebben 164 raads- en Statenleden gereageerd (15 Statenleden en 149 raadsleden), dat is een respons van 18 %. Helaas hebben niet alle respondenten de volledige vragenlijst ingevuld. De laatste vraag is door 132 raads- en Statenleden beantwoord; 123 raadsladen en 9 Statenleden. Bij elke grafiek staat vermeld door hoeveel personen de vraag is ingevuld door de aanduiding (n=xx).

Bij sommige vragen was het mogelijk om het antwoord toe te lichten. Deze reacties zijn per vraag gebundeld en aan dit rapport toegevoegd.

De respondenten

Figuur 1: Van welke deelregio maakt uw gemeente deel uit? (n=149)

De Statenleden

Vijftien Statenleden hebben de vragenlijst ingevuld. **Zes** van hen zijn Statenlid van de provincie Noord-Holland en **negentien** van de provincie Flevoland. **Twaalf** van de Statenleden zitten in hun eerste termijn, **drie** in hun tweede termijn.

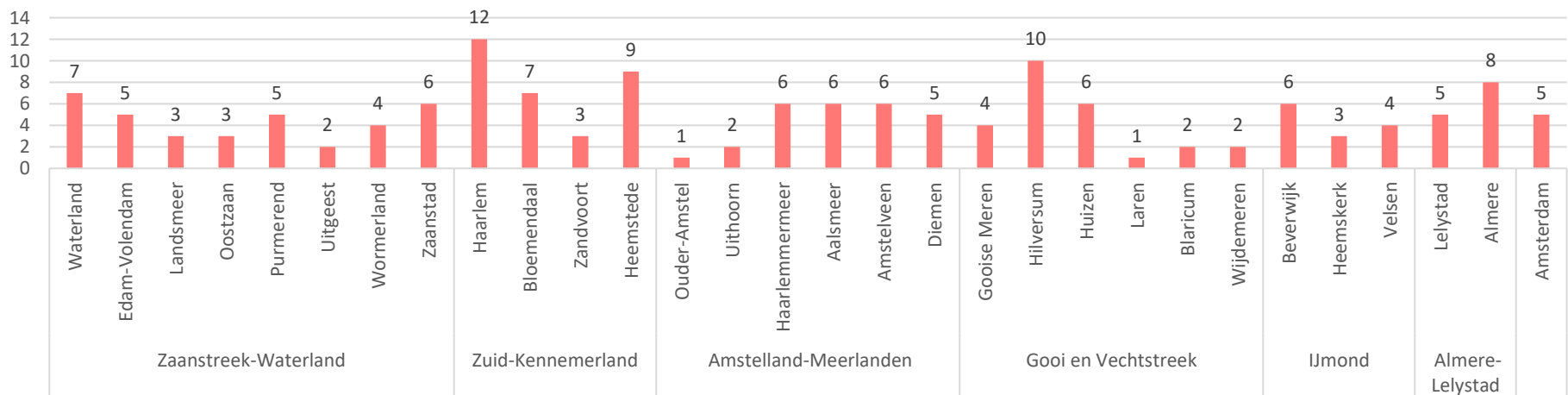
De Raadsleden

De meeste raadsleden (43%) zitten in hun eerste termijn, 26% zit in hun tweede termijn en 32% is al langer dan twee termijnen raadslid.

Figuur 1 laat zien uit welke deelregio de respondenten afkomstig zijn.

Figuur 2 laat zien van welke gemeente van de verschillende deelregio's de respondenten raadslid zijn (in aantallen).

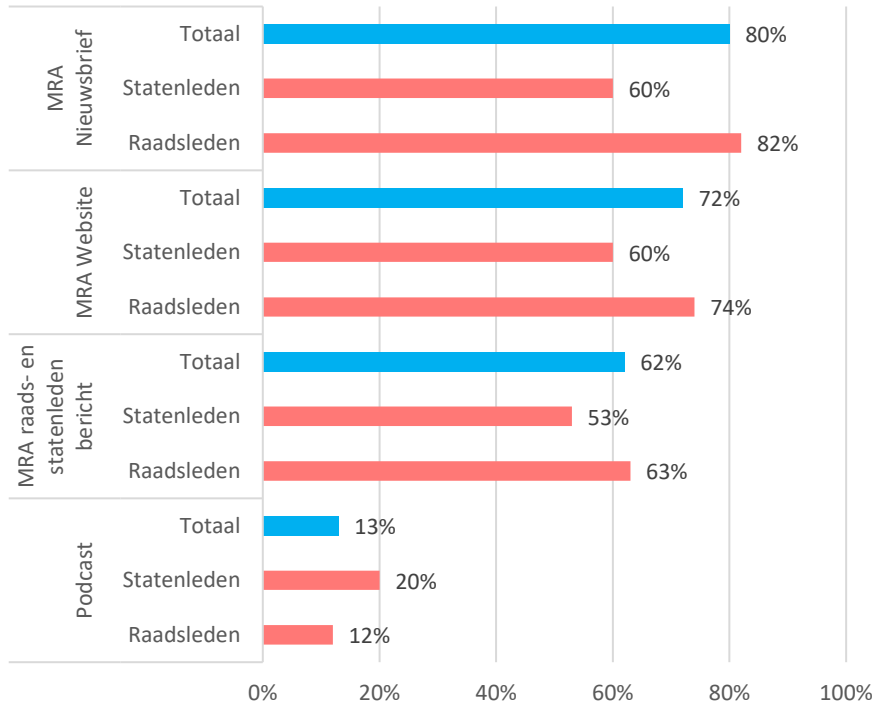
Figuur 2: Van welke gemeente bent u raadslid? (n=148)

Informatiebronnen en kaderdocumenten

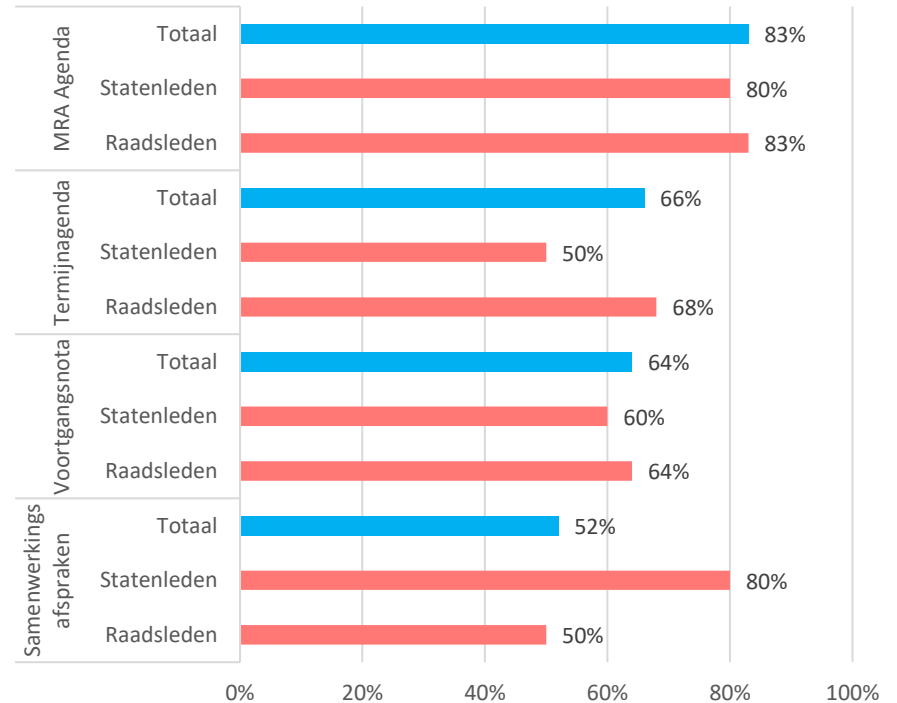
Figuur 3: Met welke informatiebronnen bent u bekend? (meerdere antwoorden mogelijk, n=151)

Met de nieuwsbrief zijn de raads- en Statenleden het meest bekend, totaal 80%; uitgesplitst bij de raadsleden is dit 82% (n=136) en bij de Statenleden 60% (n=15), zie figuur 3. De podcast over inhoudelijke thema's van de MRA is het minst bekend, 20% van de Statenleden kent de podcast, bij de raadsleden is dit 12%.

De podcast is gestart om onder andere de raads- en Statenleden kennis te laten maken met de onderwerpen voor de nieuwe MRA Agenda. De podcast is kortgeleden gestart, dit kan de onbekendheid verklaren.

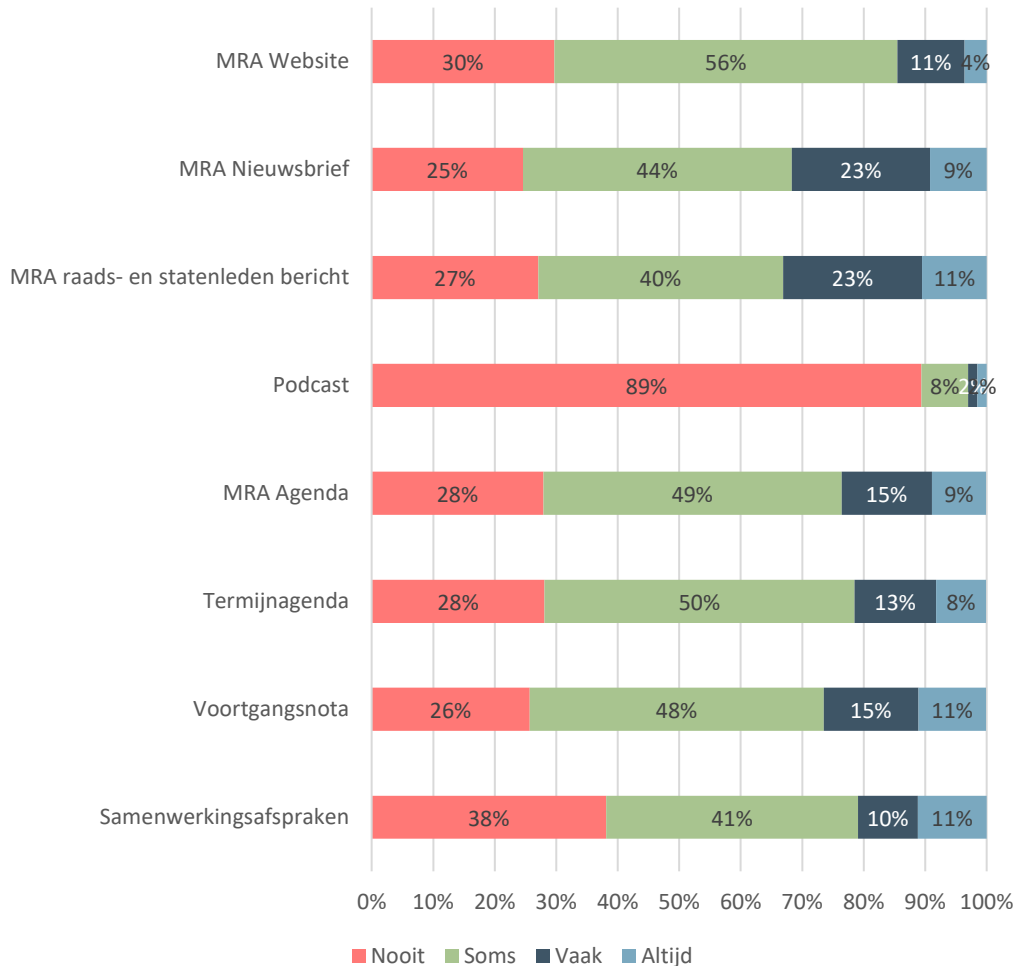
Figuur 4: Met welke kaderdocumenten bent u bekend? (meerdere antwoorden mogelijk, n=146)

De MRA Agenda is het meest bekend bij de raads- en Statenleden, totaal 83%; uitgesplitst 83% bij de raadsleden (n=136) en 80% bij de Statenleden (n=10), zie figuur 4. Opvallend is dat de Samenwerkingsafspraken bij 80% van de Statenleden bekend is en maar voor 50% bij de raadsleden.

Informatiebronnen en kaderdocumenten

Figuur 5: Van welke informatiebronnen en kaderdocumenten van de MRA maakt u gebruik? (n=138)

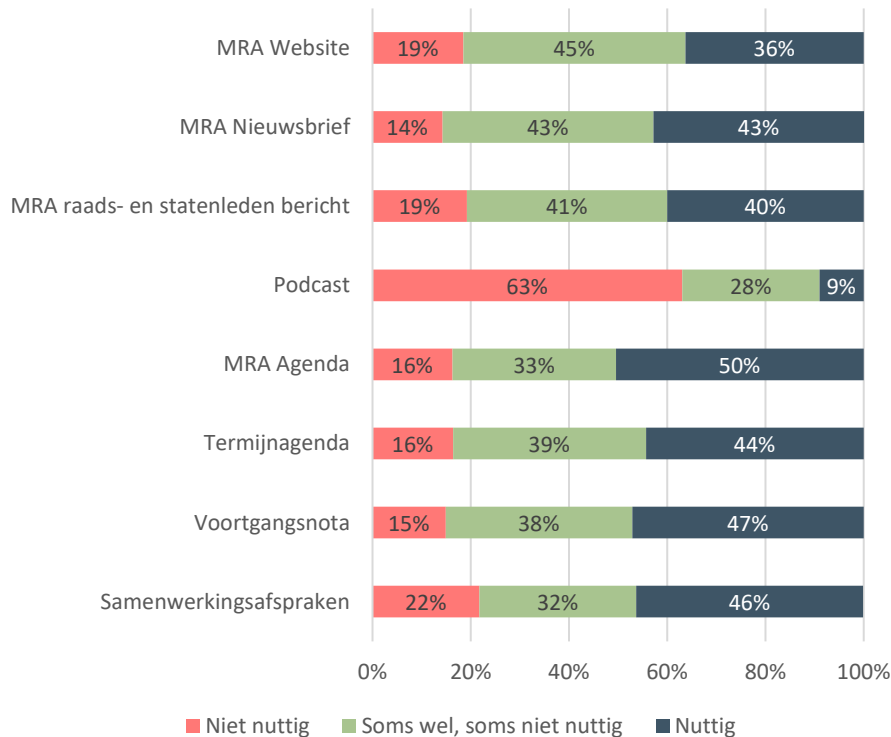

Tabel bij figuur 5		Statenlid	Raadslid	Totaal
MRA Website	Altijd	-	4%	4%
	Vaak	10%	11%	11%
	Soms	60%	56%	56%
	Nooit	30%	30%	30%
MRA Nieuwsbrief	Altijd	18%	8%	9%
	Vaak	18%	23%	23%
	Soms	36%	44%	44%
	Nooit	27%	24%	25%
MRA-raads- en statenleden bericht	Altijd	20%	10%	11%
	Vaak	20%	23%	23%
	Soms	30%	41%	40%
	Nooit	30%	27%	27%
Podcast	Altijd	-	2%	2%
	Vaak	-	2%	2%
	Soms	20%	7%	8%
	Nooit	80%	90%	89%
MRA Agenda	Altijd	20%	8%	9%
	Vaak	20%	14%	15%
	Soms	40%	49%	49%
	Nooit	20%	29%	28%
Termijnagenda	Altijd	22%	7%	8%
	Vaak	11%	14%	13%
	Soms	33%	52%	50%
	Nooit	33%	28%	28%
Voortgangsnota	Altijd	36%	9%	11%
	Vaak	9%	16%	15%
	Soms	27%	50%	48%
	Nooit	27%	26%	26%
Samenwerkingsafspraken	Altijd	20%	11%	11%
	Vaak	10%	10%	10%
	Soms	30%	42%	41%
	Nooit	40%	38%	38%

Alhoewel raads- en Statenleden tot op enige hoogte bekend zijn met de informatiebronnen en kaderdocumenten van de MRA, worden deze niet even vaak gebruikt. De respondenten geven aan 40% tot 56% van de informatiebronnen en kaderdocumenten soms te gebruiken, zie figuur 5. De podcast wordt het minst gebruikt. In de tabel bij figuur 5 is het gebruik uitgesplitst naar raads- en Statenleden.

Informatiebronnen en kaderdocumenten

Figuur 6: In hoeverre vindt u de informatiebronnen en kaderdocumenten van de MRA nuttig? (n=126)

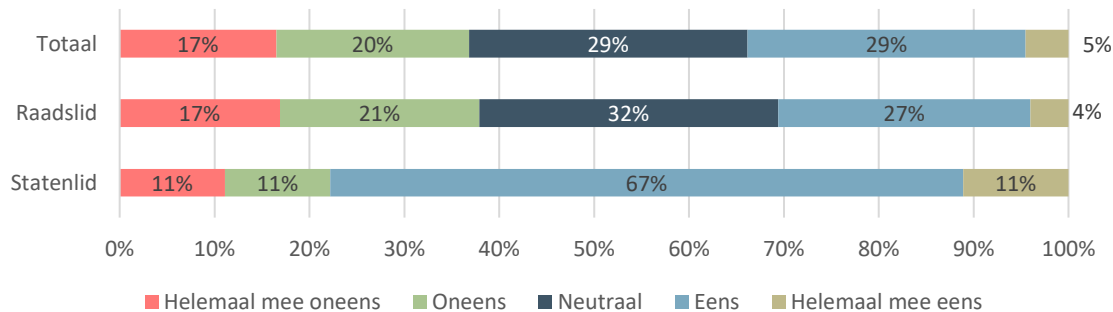
Tabel bij figuur 6		Raadsleden	Statenleden	Totaal
MRA Website	Nuttig	37%	29%	36%
	Soms wel, soms niet nuttig	44%	57%	45%
	Niet nuttig	19%	14%	19%
MRA ieuwsbrief	Nuttig	42%	63%	43%
	Soms wel, soms niet nuttig	44%	25%	43%
	Niet nuttig	14%	13%	14%
MRA raads- en statenleden bericht	Nuttig	39%	56%	40%
	Soms wel, soms niet nuttig	42%	22%	41%
	Niet nuttig	19%	22%	19%
Podcast	Nuttig	9%	13%	9%
	Soms wel, soms niet nuttig	27%	38%	28%
	Niet nuttig	64%	50%	63%
MRA Agenda	Nuttig	50%	56%	50%
	Soms wel, soms niet nuttig	33%	33%	33%
	Niet nuttig	17%	11%	16%
Termijnagenda	Nuttig	43%	63%	44%
	Soms wel, soms niet nuttig	40%	25%	39%
	Niet nuttig	17%	13%	16%
Voortgangsnota	Nuttig	46%	63%	47%
	Soms wel, soms niet nuttig	38%	38%	38%
	Niet nuttig	16%	0%	15%
Samenwerkingsafspraken	Nuttig	45%	63%	46%
	Soms wel, soms niet nuttig	32%	38%	32%
	Niet nuttig	23%	0%	22%

De mate waarin de respondenten de informatiebronnen en kaderdocumenten nuttig vinden varieert tussen de 9% en 50%. Zoals te zien in figuur 6 wordt de podcast als minst nuttig ervaren en de MRA Agenda het meest nuttig. De helft van de respondenten vindt de MRA Agenda nuttig. Uit de tabel bij figuur 6 blijkt dat 50% van de raadsleden deze agenda nuttig vindt, bij de Statenleden is dit 56%.

Bij de toelichting op deze vraag geven enkele respondenten aan dat het lastig is om documenten te beoordelen als ze niet op de hoogte zijn van het bestaan van deze documenten. Enkele anderen geven aan dat elk document een eigen waarde en doel heeft. Uit de toelichting blijkt ook dat het sentiment heerst dat je als raadslid weinig invloed hebt.

Betrokkenheid bij de MRA

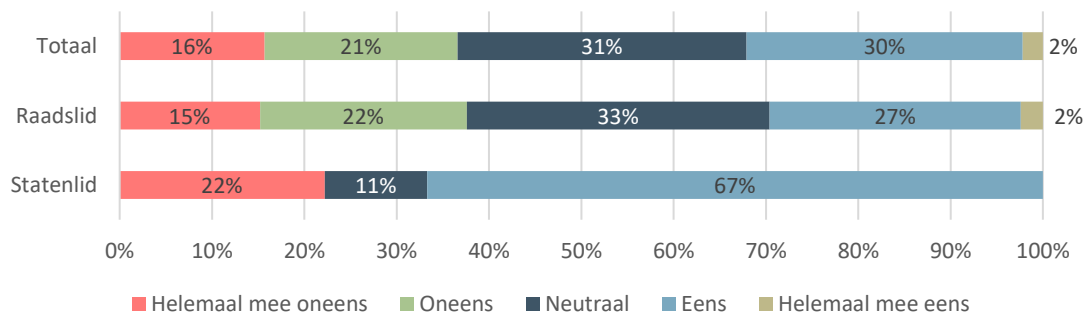
Figuur 7: Stelling: De MRA Agenda, en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota, dragen eraan bij dat ik mij meer inhoudelijk betrokken en aangehaakt voel bij de MRA. (n=133)

Aan de respondenten zijn twee stellingen voorgelegd, zie figuur 7 en 8. Een derde van de raads- en Statenleden (34%) is het (helemaal) eens met de stelling dat de MRA Agenda, en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota, eraan bijdragen dat de respondent zich meer inhoudelijk betrokken en aangehaakt voelt bij de MRA. Een iets hoger percentage, namelijk 37%, is het (helemaal) oneens met deze stelling.

Een derde van de raads- en Statenleden (32%) is het (helemaal) eens met de stelling dat de Termijnagenda en de Voortgangsnota de respondent helpt bij het tijdig kunnen voeren van het 'Goede Gesprek' met de college/bestuurder. Een kwart (27%) is het (helemaal) oneens met deze stelling.

Figuur 8: Stelling: De Termijnagenda en de Voortgangsnota helpen mij bij het tijdig kunnen voeren van het 'Goede Gesprek' met mijn college/bestuurder. (n=134)

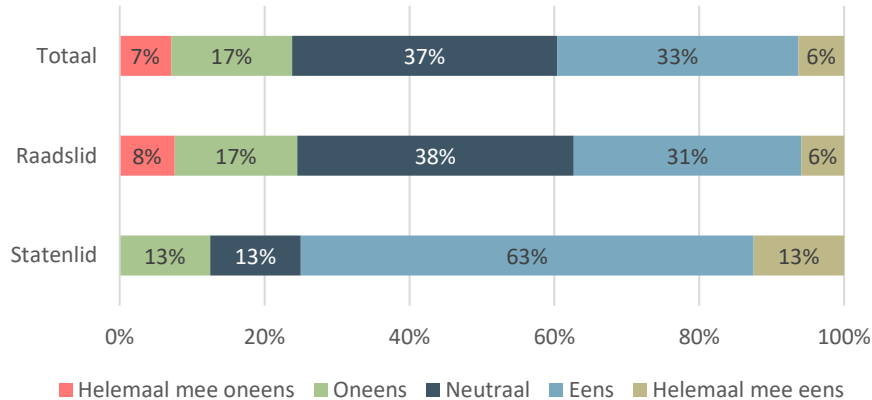

Samenvatting van de toelichtingen op de stellingen

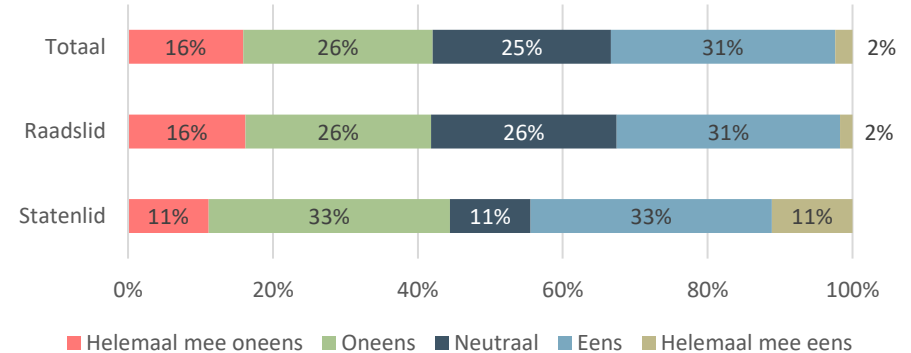
De respondenten waren in de gelegenheid om hun antwoord op de stellingen toe te lichten, bijna 40 hebben hier gebruik van gemaakt. De meeste toelichtingen hadden betrekking op de matige invloed die zij als raadslid kunnen uitoefenen op de MRA. De rol van college, raad en griffie in relatie tot de MRA werd door enkelen uitgelicht. Zo wordt er weinig over de MRA gesproken in de raad of is het aan de wethouder om de raadsleden te informeren. Anderen vestigen de aandacht op het proces; de documenten worden in een moordend tempo behandeld, de stukken hebben een hoog hamerstuk-gehalte en de stukken zijn zeer vaag en abstract.

Hoe heeft u het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota ervaren?

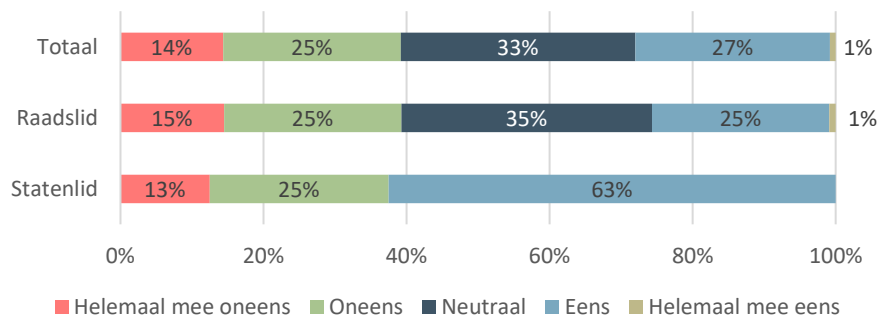
Figuur 9: Het proces liep voorspoedig in onze raden of Staten. (n=126)

Figuur 10: Ik krijg voldoende informatie om te doorgronden wat er zich inhoudelijk binnen de MRA afspeelt. (n=126)

Figuur 11: Met behulp van de (afgeleide) kaderdocumenten ben ik in staat om tijdig het 'goede inhoudelijke gesprek' met mijn college te voeren. (n=125)

Door middel van drie stellingen is onderzocht hoe de raads- en Statenleden het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota hebben ervaren, zie figuur 9 t/m 11.

Met de stelling 'Het proces liep voorspoedig in onze raden of Staten' is 39% het (helemaal) eens. De Statenleden hebben het proces positiever ervaren dan de raadsleden. Deze trend is bij alle drie de stellingen te zien.

Een derde van de raads- en Statenleden is het (helemaal) eens met de stelling dat ze voldoende informatie krijgen om te doorgronden wat zich inhoudelijk binnen de MRA afspeelt, 42% is het daar (helemaal) mee oneens.

En 28% is het (helemaal) eens met de stelling dat met behulp van de (afgeleide) kaderdocumenten ze in staat zijn om tijdig het 'goede inhoudelijke gesprek' met het college te voeren, 39% is het (helemaal) niet met deze stelling eens.

De nieuwe MRA Agenda

Twee derde van de raads- en Statenleden is op de hoogte van het feit dat er een nieuwe MRA Agenda 2025 - 2029 wordt voorbereid. Dit is zowel twee derde van de raadsleden als twee derde van de Statenleden.

Aan de respondenten (n=89) die op de hoogte zijn van deze voorbereiding is gevraagd hoe ze over het proces en de planning om te komen tot deze nieuwe MRA Agenda zijn geïnformeerd. Ruim een derde (37%) is door een collega in de Raadtafel geïnformeerd, 27% door het college of een bestuurder en 23% door de griffie, zie figuur 12.

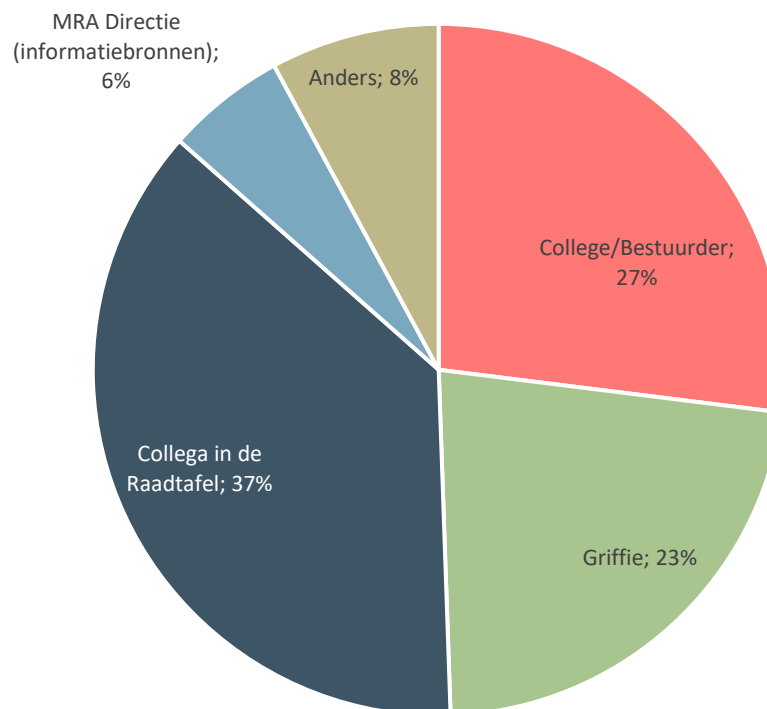
Enkele respondenten geven aan op een andere manier te zijn geïnformeerd. Deze respondenten geven aan door meerdere kanalen op de hoogte te zijn gebracht, zoals college, griffie en Raadtafel, door de griffie en via stukken voor Raadtafelleden, door een voorstel dat momenteel bij de commissie/raad ligt, via een regio werkgroep of door een wethouder.

Aan de respondenten die op de hoogte zijn van de voorbereiding van de nieuwe MRA Agenda is de vraag gesteld: 'Heeft u in de afgelopen maanden via uw college/bestuurder tijdig kunnen aangeven welke thema's u belangrijk vindt voor de nieuwe MRA Agenda?' Twee derde (63%) vindt van wel en 37% vindt van niet. Vijfentwintig respondenten hebben gebruik gemaakt om een toelichting op hun antwoord te geven.

Reacties van respondenten (n=15) die wel vinden dat ze thema's voor de MRA Agenda hebben kunnen aanreiken: Enkelen geven aan dat ze goed betrokken zijn, terwijl anderen aangeven dat het wel besproken is, maar dat de invloed nihil is. Dat de thema's niet aansluiten bij de belangen. Ook zijn er enkelen die aangeven er geen gebruik van te hebben gemaakt.

Reacties van respondenten (n=10) die niet vinden dat ze thema's voor de MRA Agenda hebben kunnen aanreiken: Enkelen geven aan dat de MRA een ver-van-mijn-bed-show is, met onderwerpen als hamerstukken of voldongen feiten, niet op de agenda verschijnen en notulen die niet openbaar zijn.

Figuur 12: Hoe wordt u over het proces en de planning om te komen tot deze nieuwe MRA Agenda geïnformeerd? (n=89)

Vorbereiding en nabespreking van de Algemene Vergadering en de Raadtafel

---

Aan de raads- en Statenleden is de vraag gesteld of in hun raad of Staten de Algemene Vergadering (4 maal per jaar) wordt voorbereid en nabesproken. De meerderheid (72%) geeft aan dat dit niet gebeurt, bij 28% is dit wel het geval.

Ook op deze vraag hebben de respondenten hun toelichting kunnen geven. Eén respondent die wel de Algemene Vergadering met de raad of staat voorbereid geeft aan dat deze voorbereiding en nabespreking hun werkwijze voortdurend verbetert.

Vijftwintig respondenten die de Algemene Vergadering niet voorbereiden hebben een toelichting gegeven. Het wordt niet geagendeerd, want de agenda zit al vol, er is te weinig tijd tussen de stukken en de vergadering (daar zit geen raadcycclus tussen).

Anderen weten niet of en waar het wordt besproken. Het gesprek over de MRA is vraaggestuurd en bij een andere gemeente gebeurt het achter gesloten deuren.

Ook is de vraag aan de raads- en Statenleden gesteld of in hun raad of Staten de Raadtafel (4 maal per jaar) wordt voorbereid en nabesproken. Hierop antwoordt 39% van de respondenten van wel en 61% van niet. Vijf respondenten geven aan dat er een (minimale) terugkoppeling is. Veertig respondenten die hebben aangegeven dat de Raadtafel niet wordt voorbereid en nabesproken geven op hun antwoord een toelichting. Volgens enkelen is er geen belangstelling of aandacht voor. Anderen geven aan dat er geen tijd is of dat er met een afvaardiging wordt gewerkt (dus niet met de hele raad wordt voorbereid en teruggekoppeld). En anderen geven aan dat er wel wordt voorbereid, maar niet teruggekoppeld of anders om.

Bezoekt u MRA-informatiebijeenkomsten in uw deelregio?

Als laatste vraag is aan de raads- en Statenleden gesteld of ze MRA-informatiebijeenkomsten in de deelregio bezoeken. Hierop antwoordt 43% van wel en 57% van niet. Van degenen die aangeven een MRA-informatiebijeenkomst in de deelregio te hebben bezocht, geven twintig een toelichting. Dit varieert van nuttig tot zinloze bijeenkomsten. En van een voornemen tot soms.

Vijftwintig respondenten hebben een toelichting gegeven op hun antwoord waarom ze geen MRA-bijeenkomsten in de deelregio bezoeken. Soms zijn raads- of Statenleden verhinderd, hebben ze te weinig tijd, is er een afvaardiging of spreekt de agenda hen niet aan.

Samenvatting

Sinds eind 2021 zijn de nieuwe Samenwerkingsafspraken van kracht. Het jaar 2022 was een overgangsjaar en er is besloten om in 2023 de eerste ervaringen met de nieuwe samenwerking op te halen en om hieruit lessen te leren. Met dit onderzoek zijn ook de leden van de raden en Staten betrokken bij deze evaluatie.

Bekendheid van informatiebronnen en kaderdocumenten

De MRA Nieuwsbrief is onder de raads- en Statenleden het meest bekend, gevolgd door de MRA website, en wordt dus ook het meest gebruikt. De podcast over inhoudelijke thema's van de MRA is het minst bekend en wordt ook het minst gebruikt.

Bij de raadsleden is de MRA Agenda het meest bekend. Bij de Statenleden zijn dat de Samenwerkingsafspraken. De MRA Agenda, de Termijnagenda en de Voortgangsnota worden ongeveer in gelijke mate gebruikt. De Samenwerkingsafspraken het minst.

Naast bekendheid en gebruik is er ook gevraagd in hoeverre de informatiebronnen en kaderdocumenten als nuttig worden ervaren. De MRA Agenda en de Voortgangsnota worden als het meest nuttig ervaren.

Betrokkenheid bij de MRA

De betrokkenheid van de raads- en Statenleden is gemeten aan de hand van twee stellingen. De betrokkenheid is erg verdeeld. Zo zijn niet alle raads- en Statenleden het eens met de stelling dat de MRA Agenda, en in het bijzonder de Termijnagenda en de Voortgangsnota, eraan bijdragen dat een raads- of Statenlid zich meer inhoudelijk betrokken en aangehaakt voelt bij de MRA. Ruim een derde is het oneens met deze stelling en een derde eens.

Deze verdeeldheid is ook terug te zien bij de tweede stelling. Een derde van de raads- en Statenleden is het eens met de stelling dat de Termijnagenda en de Voortgangsnota de respondent helpt bij het tijdig kunnen voeren van het 'Goede Gesprek' met de college/bestuurder. Een kwart is het oneens met deze stelling.

Het proces

Door middel van drie stellingen is onderzocht hoe de raads- en Statenleden het proces rond de voorbereiding en vaststelling van de MRA Voortgangsnota hebben ervaren. Vier op de tien raads- en Statenleden zijn het eens met de stelling 'Het proces liep voorspoedig in onze raden of Staten'. Een derde van de raads- en Statenleden is het eens met de stelling dat ze voldoende informatie krijgen om te doorgronden wat zich inhoudelijk binnen de MRA afspeelt. En drie op de tien zijn het eens met de stelling dat met behulp van de (afgeleide) kaderdocumenten ze in staat zijn om tijdig het 'goede inhoudelijke gesprek' met het college te voeren. De Statenleden hebben het proces positiever ervaren dan de raadsleden. Deze trend is bij alle drie de stellingen te zien.

De nieuwe MRA Agenda

Twee derde van de raads- en Statenleden is op de hoogte van het feit dat er een nieuwe MRA Agenda 2025 - 2029 wordt voorbereid. Zij zijn door een collega in de Raadtafel, college/bestuurder of door de griffie geïnformeerd. Van de raads- en Statenleden die op de hoogte zijn van de voorbereiding van de nieuwe MRA Agenda geeft twee derde aan dat ze in de afgelopen maanden via het college en/of bestuurder tijdig hebben kunnen aangeven welke thema's voor hen belangrijk zijn voor de nieuwe MRA Agenda.

Vorbereiding en nabespreking van de Algemene Vergadering en de Raadtafel

Drie op de tien raads- en Statenleden geven aan dat de Algemene Vergadering wordt voorbereid en nabesproken. Bij de voorbereiding en nabespreking van de Raadtafel ligt dit aandeel iets hoger, vier op de tien raads- en Statenleden geven aan dit wel te doen.

Bijlage

Open antwoorden bij de vragenlijst 'Evaluatie MRA Samenwerking raads- en Statenleden'

Pagina 5 Rapport:

Toelichting bij de vraag: Van welke informatiebronnen en kaderdocumenten maakt u gebruik?

Als lid van de raadtafel zijn deze documenten voor mij leidend en de overige documenten raadpleeg ik waar nodig. Belangrijk vind ik de maandelijkse nieuwsbrief om de zaken MRA breed te kunnen volgen en waar nodig via de aangegeven links te raadplegen. Ook belangrijk zijn de via de griffie binnenkomende MRA-documenten (zoals de nieuwsbrief en raad betrokken documenten) waardoor alle raadsleden beter op de hoogte blijven.
Ik ben momenteel druk bezig me te verdiepen in de Flevolandse dossiers. De MRA heeft daarbij nog geen prioriteit gehad.
De MRA is een belangrijk orgaan, men moet weten wat hier zich afspeelt. Ook de eigen inbreng is belangrijk, zeker bij een specialisme.
De MRA is een netwerkorganisatie, geen GR. Veel Raads- Statenleden snappen dat eigenlijk niet. De reden waarom ik er weinig mee doe, is omdat het niet aan mij is om de MRA te controleren. Het is aan het college om er iets mee toe doen. Wat kunnen zij brengen en wat kunnen zij halen. (nu weten jullie al wel wie ik ben...) Als raadslid controleer ik mijn college, stel kaders en budgetten vast. De uitvoering is aan hen en daar zouden ze goed aan doen om dat met de MRA in te steken. Helaas moet je ook weten wat je college wel of niet in staat is om te doen met de ambtelijke ondersteuning. Dus als Uitgeest moet je dan maar erkennen dat we weinig kunnen doen. Dus MRA: heel belangrijk, vooral mee doorgaan. Maar maak duidelijk wat de rol van raads- en statenleden is: controleer je bestuurder, maar bemoei je

verder niet met de MRA. Dat is je rol niet. Voedt de raads- en statenleden op, maar voedt ook de bestuurders op; bestuurders moeten hun onderwerpen durven te pakken en niet door medebestuur de verantwoordelijkheid bij de controlerende raads- en statenleden proberen te leggen. Doordat bestuurders dat doen, gaan de raads- en statenleden zich met de inhoud bemoeien. Dus de onbedwingbare bemoeizucht van raads- en statenleden komt doordat zij zelf hun rol niet kennen en door bestuurders die daar misbruik van maken door hen medeverantwoordelijk te maken in de uitvoering. Die herschikking van rollen is de grootste uitdaging, maar tegelijk de enige manier om de MRA weer 'lean and mean' te krijgen. Slagkracht heb je door korte lijnen en duidelijke rollen en posities. De MRA steekt met kop en schouders boven alle andere regio's in Nederland uit en dat kwam doordat de bestuurlijke slagkracht zo hoog was. Dat is enorm uitgehold en de grootste bedreiging voor de MRA als netwerkorganisatie.
De MRA is heel belangrijk als het gaat om een gezamenlijk resultaat van gemeenten. De MRA moet niet alleen gaan over economische thema's, maar ook om thema's als natuur en sociaal.
De podcast vind ik slecht en voegt niets toe aan de informatie die ik nodig heb voor mijn werkzaamheden. Als plaatsvervanger van de raadtafel moet ik wel alle documenten van de MRA tot mij nemen.
De relatie en de bestuurslagen zijn vrij complex
Een aantal instrumenten komt 1x per jaar langs voor de route tot besluitvorming, vandaar soms. Enkel de maandelijkse briefing die naar de griffies wordt verstuurd kijk ik meestal door, maar is nog nooit aanleiding geweest tot het maken van een lokale agendering. Als lid van de raadtafel kijk ik nu wel veel vaker dan toen ik raadslid was op de website van de MRA.
Geef voorkeur aan 1 informatiekanaal te volgen, niet ook een website of podcast
Geen fan van de MRA
Geen tijd voor om te lezen

Het is erg abstract en onze zienswijzen worden altijd aan de kant geschoven, dus de invloed is gering.
Het komt ons voor dat veel onderwerpen voorgekookt en opgelegd worden. Niet altijd is het belang van de eigen gemeente inzichtelijk. Amsterdam heeft een te grote rol in het geheel.
Het komt sporadisch voor dat er wat wordt besproken over de Metropool Regio Amsterdam. Af en toe komt er via een commissie iets naar voren waar we wat aan hebben. Het gevoel en de betrokkenheid bij de burgers is mijlen ver weg, de Metropool Regio Amsterdam wordt niet begrepen en het is zeer onzichtbaar welke toegevoegde waarde deze heeft voor ons. Ga eens naar buiten en laat zien aan de burgers (en raad-, commissieleden) wat jullie doen!
Het maakt niet uit wat andere gemeentes willen. MRA beslist toch zelf wat zij willen. En vooral hoe zij het willen
Ik ben geen woordvoerder MRA en maak dus feitelijk alleen gebruik van de documenten die bij de agenda van de Politieke Markt worden gevoegd.
Ik blijf op de hoogte via het maandelijkse bericht. Als ik van een specifiek onderwerp meer wil weten, zoek ik verdere informatie op de website. De kaderdocumenten zijn met name om na te gaan of e.e.a. past binnen de afspraken of hoe we het ook alweer hadden afgesproken. Podcasts luister ik sowieso in de regel niet.
Ik heb de naar mijn gevoel niet zo veel te maken met de MRA mijn collega uit de fractie heeft de MRA in haar portefeuille zijn er onderwerpen die betrekking hebben op mijn portefeuille dan laat ze dat weten, wij worden wel door onze collega die aansluit bij de MRA-tafel op de hoogte gehouden.
Ik heb geprobeerd om antwoorden in te vullen die ik als vanzelfsprekend acht. Helaas zit ik sinds kort als raadslid in de MRA. Ik moet bekennen dat ik tot op heden geen bijeenkomst hebt bezocht. Maar probeer dit te verbeteren. Als raadslid heb je met heel veel onderwerpen te maken.
Ik heb hier voldoende aan

Ik ken blijkbaar niet alle informatiebronnen.
Ik luister graag naar podcasts, wat ik leuk en handig vind. Hierdoor blijf ik een beetje op de hoogte van wat er speelt.
Ik moet me er beter van op de hoogte stellen
Ik ontvang veel stukken en informatie. De informatie die ik 'vanzelf' ontvang gebruik ik soms, ik heb geen gelegenheid om me in andere bronnen te verdiepen. De MRA is niet mijn kernthema/portefeuille.
Ik probeer op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen. De MRA vind ik echter een gedrocht van een samenwerking, een soort olietanker waar door geen enkel individu sturing aan te geven is.
Info over MRA komt meestal tot ons via college. Verder te veel te lezen.
Maak er geen gebruik van
Maandelijkse bericht voor raads- en statenleden ontvangen we niet volgens mij
Mijn betrokkenheid is beperkt tot de onderwerpen die in onze commissies en raad worden voorgelegd.
MRA heeft geen toegevoegde waarde. Amsterdam bepaalt.
MRA is een onbereikbaar orgaan wat lastig controleerbaar is.
MRA is te veel gericht op Amsterdam en het gebied ten zuiden van Amsterdam
MRA-documenten worden bekeken als ze voor zienswijze/besluitvorming worden voorgelegd. Wij hebben als raadsleden meer aan de informatie die we van onze MRA-vertegenwoordiger in de Raadtafel krijgen en de kwartaalrapportages GR van het college.
Nut en noodzaak van MRA voor Zandvoort ontbreekt. Zandvoort lijkt niet interessant genoeg voor MRA.
Onduidelijk
Onduidelijke bestuurslaag, niet duidelijk toegevoegde waarde voor Amstelveen en thema's waar ik op zit (duurzaamheid en groen)

Sinds ik in 2017 als gekozen burger actief ben heeft de MRA mijn belangstelling gehad. De informatie destijds was oppervlakkig en meestal niet openbaar, ook voor raad en statenleden. Nu is de informatie divers en heeft ook meer diepgang op belangrijke onderwerpen.
Soms check ik wat er ook alweer over iets is afgesproken in MRA-verband.
Staat heel ver van mij en wat moeten we ermee?
stop met podcast, maak communicatie compact
Tijdens de raadsvergaderingen worden we bijgepraat hoe en wat er in de MRA besproken is, besluiten zijn genomen en nieuwe ontwikkelingen
Vaak zijn bijeenkomsten overdag, of op tijden dat we zelf vergaderen, mondelinge Internet sessies zijn niet interactief en vragen worden niet beantwoord, heb nog steeds het idee dat met name de grotere gemeenten het beleid bepalen waar de belangen van kleine gemeenten worden overlopen, neem als voorbeeld het bal gebied, maakt woningbouw onmogelijk ook de agenda bevat onderdelen die de gemeentelijke(kleine) belangen niet raken.
Via de griffie en onze vertegenwoordigers in de Raad worden we van informatie voorzien.
Volg de ontwikkelingen op hoofdlijnen.
Volgens mij krijg ik het Maandelijkse MRA-raads- en statenleden bericht niet.
Voor mij als raadslid Heemskerk, is de MRA voor MRA ben is de IJmond een ondergeschoven kindje Ik ben ook adviseur van IJmond IJzersterk en wij hebben, eerdere keren als stichting contact proberen te krijgen met de MRA, lukt gewoon. De MRA dwingt mij naar boven het Noordzeekanaal te kijken richting Alkmaar
Voor ons als raadsleden moet je je vooral op de hoogte houden van de beleidsmatige ontwikkelingen en de uitvoering. Dat wordt in de genoemde stukken gerapporteerd.

Wanneer het in de commissie of raad is maak ik gebruik van de documenten. Ook lees ik af en toe de nieuwsbrief.
We hebben recent een nieuwe manier van communiceren en samenwerking gestart. Het is nu kijken of dat een beter inzicht geeft.
Wij krijgen al zeer veel informatie, dan moet je keuzes maken. MRA is toch enigszins een ver van mijn bed show. Met minimale invloed vanuit de raden en zonder dat het iets zichtbaar oplevert. Toegevoegde waarde is onduidelijk en de belangen van enkele grote gemeenten lijken overheersend te zijn. Dus daarom valt MRA-informatie in de categorie lezen als er een keer tijd voor is.
Wij krijgen geen tot weinig informatie hierover van de commissieleden noch van de griffie.
Zie berichten vaak over hoofd omdat ze in raadsmap met berg info zitten. Beter zou zijn rechtstreeks mailen of stukken ter kennisgeving op agenda raadscommissie. Verder blijven thema's MRA abstract. Het mag allemaal wat concreter
Zodra ik proactief informatie krijg aangeboden van of over de MRA neem ik die zeker met belangstelling tot mij. Ik ga niet snel zelf op zoek naar meer informatie, bijvoorbeeld in de MRA Agenda. Die ken ik op hoofdlijnen en dat is voldoende.

Pagina 6 rapport:

Toelichting bij de vraag: In hoeverre vindt u de informatiebronnen en kaderdocumenten van de MRA nuttig?

Afhankelijk wat speelt in de eigen gemeente is het vaak/soms nuttig de standpunten binnen de MRA te raadplegen.
Al die documenten en infobronnen lijken best nuttig voor het geval dat. Als podcast liefhebber ga ik podcast opzoeken.
Alle documenten zijn relevant en hebben een eigen doel. Het een kan niet zonder het ander
Als de nieuwsbrief of andere documenten langskomen op onze iPad van der provincie blijven we misschien beter op de hoogte
Als je niet weet dat het er is, zul je deze ook niet benutten.
Als we om de 4 maanden een bericht krijgen is het wat mij betreft prima en als er iets dringends is kan je altijd een extra bericht sturen.
De documenten die ik niet ken kan ik niet beoordelen. De samenwerkingsafspraken en governance zijn nog steeds niet echt doorgrondelijk.
De MRA is er met name voor de MRA zelf en de gemoedsrust van Amsterdam
De podcast ken ik niet. Ik zal hem eens volgen
De podcast lijkt me interessant, maar is lastig te vinden.
Dingen die ik niet ken zijn niet op nut te beoordelen.
Eerder al verwoord. MRA is er voor MRA en niet voor de IJmond
er staat in wat erin moet staan, en daar zou ik het als raadslid mee moeten kunnen doen. Echter wanneer je verwacht dat raadsleden zich met de inhoud gaan bemoeien, dan schiet je altijd te kort. Maakt niet uit wat je doet, daar is de afstand te groot. Ook hier wreken de onduidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden zich
Geen idee dus

Het is goed dat er samenwerkingsafspraken zijn, waarbij is afgesproken raden en staten aan de voorkant te betrekken. Diegenen die ik niet ken dan wel nooit gebruik heb ik niet aangeklikt.
Het nut van de bronnen die ik niet gebruik kan ik niet beoordelen, het is dan ook niet zo dat ik ze niet nuttig vind maar ik heb er geen mening over. Er was geen mogelijkheid om dat aan te geven.
Hoewel ik niet alle bronnen ken, wil ik er wel degelijk gebruik van (gaan) maken.
Hoewel ik niet alles vaak gebruik, gaat het hier uiteraard ook om kwaliteit i.p.v. kwantiteit. Bijvoorbeeld een voortgangsnota gebruik je niet dagelijks. Zo vaak staat e.e.a. niet op de agenda. Maar is wel degelijk van belang om te kunnen zien wat de status is van diverse onderwerpen/plannen.
Ik denk dat alles nuttig is, maar heb dus niet over alles een oordeel omdat ik niet van alles gebruikgemaakt heb.
Ik heb geen zin om naast het lezen ook te moeten luisteren naar podcasts.
Ik kan hierop geen eenduidig antwoord geven, omdat ik af en toe deze bronnen raadpleeg.
Ik mis een "n.v.t." optie
Ik vind helemaal niets nuttig aan de MRA.
MRA is niet van toegevoegde waarde, Amsterdam bepaalt.
natuurlijk zijn deze informatiebronnen nuttig. echter, voor een raadslid is de MRA nauwelijks te behappen. wij (Hilversum) worden via de regio betrokken bij de MRA (betrekken onszelf via de regio bij de MRA), maar in de enorme hoeveelheid samenwerkingsverbanden blijft de MRA ver van ons afstaan, hoe veel pogingen wij en de MRA ook doen om die kloof te dichten.
niet nodig, zie ook voorgaande
Nog geen tijd gehad om de podcasts te beluisteren. Raadsleden krijgen heel veel papieren informatie.
Nou, daar is niet veel aan toe te lichten

Onduidelijk
Veel informatie is matig leesbaar.
Samenwerkingsafspraken zijn de basis, MRA Agenda en Voortgangsrapportage zijn de belangrijkste documenten waarmee raadsleden worden betrokken. Voor overige vragen kan ik de website raadplegen.
Sommige ken of gebruik ik nog niet, de rest heb ik positief ervaren.
Te vaak is er al een standpunt of stelling door de MRA geponeerd zonder eerst informatie op te halen bij gemeenten. De informatie is de laatste tijd iets beter. Punt blijft waar er eerst opgehaald wordt.
Te veel informatie die niet aansluit bij de belangen van kleine gemeenten maar ook meer dat het ondoorzichtig is wat men nu echt gaat doen, en op welke manier dat bereikt wordt, grote teksten welke alleen maar vraagtekens oproept
Tja merken we er wat van?
Volg de ontwikkelingen op hoofdlijnen
Volg het van een afstandje
Vooral door de informatie over actualiteiten die we proactief krijgen toegestuurd, heb ik het gevoel dat ik enigszins weet wat er speelt in de regio. Bij documenten als een termijnagenda of een voortgangsnota spits ik altijd even de oren en ben ik extra alert.
Wat ik al eerder zei, het maakt niet uit wat andere gemeentes willen of denken de MRA doet hoe zij het willen doen. Zij beslissen en wij als omliggende gemeenten hebben maar te slikken
Wat mij betreft heeft de MRA geen plaats in het huis van Thorbecke; de MRA zou moeten worden opgeheven.
Weet niet of de podcast nuttig is eigenlijk. Nog nooit naar geluisterd, maar zal ik eens doen.
Zoals eerder toegelicht heb je als raadslid gewoon heel weinig kans om bij te sturen
Zou graag meer informatie tot mij krijgen

Rapport pagina 7 en 8: Toelichting bij de stellingen

Amsterdam drukt te grote stempel op MRA, maar is politiek zeker niet aangesloten bij de overige gemeentes. Amsterdam is links, terwijl rest van MRA-gebied rechts is. MRA kiest meestal de verkeerde afslag.
Betrokkenheid wordt in belangrijke mate bepaald door de mate waarin je invloed kunt uitoefenen op de richting waarin de MRA zich ontwikkelt. Die invloed is minimaal. Opvattingen van de gemeenteraad van Bloemendaal heb ik nog niet terug gezien in de stukken van de MRA.
College lijkt vooral naar signaal van de raad te kijken, en gewoonlijk volgt. College lijkt niet echt een eigen visie op de zaak te hebben, of is het gewoon eens met de huidige koers binnen de MRA.
De documenten moeten over het algemeen in een moordend tempo worden behandeld waardoor het nauwelijks mogelijk is er een fatsoenlijke mening over te vormen (na het ontvangen van input van de ambtenaren, via het college).
De onderwerpen zijn toch iets te veel 'ver van mijn bed' en breed/hoog over om me echt inhoudelijk betrokken te voelen. Wel hou ik in de gaten wat relevant is/kan zijn voor mijn gemeente om daarover het gesprek te voeren. Helaas maken een aantal zaken die voor mijn gemeente van belang zijn niet altijd onderdeel uit van de agenda ;-)
De rapportages kunnen veel concreter. De verhouding tussen taken van provincie VS MRA zijn niet scherp. De MRA-vertegenwoordigers worden niet direct gekozen, zoals de provincie.
De vragen zijn te veel gericht op de instrumenten v.d. MRA die ik niet scherp heb. Relevant is dat het college mij goed informeert.
Door de structuur (gelaagdheid) van de MRA is betrokkenheid lastig te creëren. Als kleine gemeente inbreng hebben is lastig. Dat maakt dat ik kritisch kijk en 'het goede gesprek' geen vanzelfsprekendheid is.
Er wordt erg weinig gesproken over de MRA in onze gemeenteraad.
Het goede gesprek wordt vooral vormgegeven door de griffie, daar waar eigenlijk bestuurders nut en noodzaak van het inrichten van het

goede gesprek zouden moeten uitdragen. Al was het maar vanuit de bij hen belegde informatieplicht. Almere heeft een nieuwe vergaderstructuur en daardoor komt er van het goede gesprek, m.u.v. de onderwerpen die besluitvorming vragen, weinig tot niets terecht.
Het grote probleem van de MRA is dat de gemeenteraden buiten spel staan. Het zou beter zijn om de gemeenten te fuseren tot een grote MRA-gemeente. Nu is er sprake van een democratisch deficit.
Het is vooral aan de wethouder om raadsleden te informeren over de activiteiten binnen de MRA.
Het is wat mij betreft goed genoeg. Als ik kijk naar mijn eigen thema's vind ik het soms wel lastig. De MRA Woondeal is gesloten zonder dat de raden er een akkoord op hebben gegeven. De woondeal vond ik eigenlijk niet goed genoeg. Maar wat moet je dan als raadslid? We hebben er pas achteraf iets over kunnen zeggen.
Het lastige hierbij is natuurlijk de vraag op welke manier we als raad daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen op alles wat vanuit MRA wordt bedacht en uitgevoerd. Die invloed is erg beperkt.
Ik gebruik het niet dus kan er ook niet iets inhoudelijks over zeggen
Ik kan geen eenduidig antwoord geven want ik ben niet veel betrokken.
is voor een raadtafel lid noodzakelijk
Ja, deze documenten helpen mij zeker om meer betrokken te zijn. Toch is de MRA vooral een netwerkorganisatie van wethouders en andere bestuurders. Zij zouden hun eigen raadsleden (of Provinciale Statenleden) actiever op de hoogte kunnen/moeten houden van wat ze bespreken aan de MRA-tafels.
Je hebt nauwelijks invloed, prioriteit ligt op zaken waar je wel direct invloed op hebt.
Maak er geen gebruik van. Voel me niet bij producten betrokken
MRA is niet van toegevoegde waarde, Amsterdam bepaalt.
MRA stukken hebben hoog hamerstuk gehalte. Belangrijk, maar lage attentiewaarde.
Niet eerder als dat wij in Heemskerk erbij horen

nota's en documenten zorgen niet voor meer betrokkenheid bij de MRA. Betrokkenheid ontstaat door samenwerking, netwerkbijeenkomsten en op verschillende thema's elkaar gericht opzoeken.
Ondanks ook ik het nut van de MRA begrijp en ik ook snap dat de MRA geen officiële bestuurlijke laag is, heb ik mijn twijfels of de MRA wel in lijn ligt met ons democratisch gedachtegoed. Tevens is de organisatie dusdanig groot en Zandvoort dusdanig klein en insignificant dat ik me nooit echt betrokken ga kunnen voelen. Het voelt enkel als een extra grote organisatie die soms nuttig kan zijn, maar waar je evenredig tegen moet opboksen.
Ontwikkelingen worden op hoofdlijnen gevolgd
Onze gemeente heeft helemaal niets aan de MRA. Het is een baantjes- en vergaderfabriek.
Punt is dat de MRA, Metropool Regio AMSTERDAM, zich niet vertaald naar de omliggende plattelandsgemeenten die zich helemaal niet vertegenwoordigd voelen. De MRA heeft geen juridische grondslag. Het heeft zichzelf in het leven geroepen. Door wie wordt een begroting vastgesteld?
Schrijf in duidelijke taal wat u wil weten.
Te abstract
Termijn agenda en inhoud zijn nog steeds zeer vaag en abstract. Er zitten nauwelijks concrete doelen in waardoor een gesprek met de portefeuillehouder over komende onderwerpen ook te abstract blijft
Tijdens de raadsvergaderingen kunnen we reageren wordt er besproken is en wat er gaat gebeuren.
Vaak staat in een termijnagenda/voortgangsnota weinig waar je raadsleden wat mee kunnen.
Waar het mij als raadslid vooral om gaat is of de MRA de agenda kiest die voor de regio en Almere belangrijk zijn. Vervolgens kan ik met de termijnagenda volgen welke stappen gezet worden en met de voortgangsnota in hoeverre deze gerealiseerd zijn. Dit kan nog

concreter (o.b.v. KPI's of effectindicatoren) én duidelijkheid wat voor onze stad is gerealiseerd.
Wat de MRA doet is vaag.
We bespreken dit altijd in de commissie, waardoor ik mij meer betrokken voel bij MRA.
Weinig informatie sijpelt door naar de (niet vertegenwoordigende) raadsleden.
Zoals ik al zei verwacht ik nu even niets van mijn bestuurder door de situatie waar Uitgeest zich in bevindt. Voor mij is de MRA als netwerk van belang voor de regio en daar profiteren we sowieso van.

Rapport pagina 9:

Toelichting bij de vraag: Heeft u in de afgelopen maanden via uw college/bestuurder tijdig kunnen aangeven welke thema's u belangrijk vindt voor de nieuwe MRA-Agenda?

Antwoord: Ja
Dat kan via de raden ZKL die geregeld bij elkaar komen om dit te bespreken.
De propositie van Zaanstreek-Waterland is eerst ter meningsvorming in een commissie geagendeerd, daarna nog eens in een commissie ter advisering en in de raad ter besluitvorming.
Echter thema's sluiten niet aan bij de belangen MRA appelleert aan grote vraagstukken
Er was een tot dusver een eenmalige IJmondiale bijeenkomst met helaas (nog) geen goede afronding
Het kon wel, maar ik heb geen gebruik van de mogelijkheid gemaakt.
'Ja', er was gelegenheid om tijdig input te geven, maar die is moeizaam of niet terug te vinden in de regionale inbreng.
Het proces in Zaanstad is helder, er wordt uitvoerig over gesproken en geamendeerd op de stukken.
Ja, maar ik heb er geen gebruik van gemaakt
MRA is niet van toegevoegde waarde, Amsterdam bepaalt.
Ontwikkelingen worden periodiek inhoudelijk besproken€
Samenwerkingsverband met raden en staten waarbij we gezamenlijk tot een lijst met onderwerpen en prijzen zijn gekomen.
We hebben dit behandeld in de commissie.
Wij hebben tijdens een raadsvergadering kunnen aangeven waar onze prioriteiten liggen en wat we missen. Maar vervolgens bleek, door de getrapte werkwijze dat amenderen vrijwel onmogelijk is. Uiteindelijke invloed dus nihil.

Wij willen een goede busverbinding houden met Amsterdam, omdat vele inwoners van onze gemeente werken of studeren in of rondom Amsterdam.
Wij zijn goed betrokken bij de deelregionale propositie

Antwoord: Nee
Al bijna 1 jaar is in onze Raad de MRA niet ter tafel gekomen.
bij ons zijn de MRA stukken nooit onderwerp op de agenda, alleen hamerstukken
Het is een proces van voldongen feiten die bekend gemaakt worden als gemaakte afspraken.
Ik word geïnformeerd door collega raadslid, griffie en MRA-informatie. Het is over het algemeen een ver-van-mijn-bed-show met weinig handvatten voor ons als gemeente. Ik kan er vrijwel niets mee.
In de commissies waar ik deel vanuit maakt is het nog niet echt aan de orde gesteld, in mijn herinnering. Dat betekent in ieder geval dat we er (nog) geen levendig gesprek over hebben gevoerd...
Mijn herinnering laat mij in de steek.
MRA is meer een uitvoeringsorganisatie voor colleges en op executief niveau dan op kaderstellende en controlerend niveau van de gemeenteraad.
Nou tuurlijk thema's hartstikke leuk maar de notulen van de vergadering van de bestuurders tafel zijn heeeeeeel moeilijk terug te vinden en niet goed openbaar. Mooi om een document te hebben waar je weet eigenlijk nooit welke besluiten er zijn gemaakt
Via de politieke agenderingen is het onderwerp besproken. Er is vervolgens een deelregionale bijeenkomst geweest waarop we gezamenlijk prioritering hebben aangebracht. Dat document is aan de bestuurders overhandigd en zij hebben nog een keer teruggekoppeld wat zij daarvan gemaakt hebben als hun inbreng. Intussen is deze inbreng, en die van de andere deelregio's, verwerkt tot een 80% versie

en met deze zijn de raadstafelleden regio Flevoland nog niet echt gelukkig.
Wij hebben een presentatie gehad over onze regiobijdrage in dit dossier

Rapport pagina 10

Toelichting bij de vraag: Wordt in uw raad of Staten de Algemene Vergadering (4 maal per jaar) voorbereid en nabesproken?

Antwoord: Ja
De voorbereiding stelt ons in staat om relevante kwesties grondig te bespreken en strategieën te plannen, terwijl de nabespreking ons de mogelijkheid biedt om lessen te trekken uit eerdere bijeenkomsten en onze werkwijze voortdurend te verbeteren.

Antwoord: Nee
2 raadsleden zijn afgevaardigd naar deze MRA-tafel, zonder mandaat. zij koppelen netjes terug, maar t blijft ver weg.
Dit bespreken we naar mijn weet niet.
Dit was geen gebruik, maar zal vanaf nu wel gaan gebeuren, is toegezegd.
Dit weet ik niet zeker. Ik heb de MRA pas een aantal weken in mijn portefeuille.
Dit wordt niet geagendeerd. Agenda's zijn al vol, ervaring is dat fracties onvoldoende kennis hebben en zich onvoldoende kunnen/willen voorbereiden om een zinvol gesprek te voeren.
Er is te weinig informatie en het leeft niet in de gemeente(n).
Gebeurt hooguit 1x per jaar inhoudelijk.
Het gesprek over de MRA is vooral vraaggestuurd. Als Raadsleden vragen hebben voor de portefeuillehouder, kunnen ze die stellen. Wel

begint de wens vanuit de Raadsleden meer te leven om meer informatie spontaan met de Raad te delen
Het kan beter en ook anders, bijv. via de nieuwsbrief de verslagen linken
In deze enquête word ik steeds negatiever. Wat is het nut? Bezoeken jullie de gemeenteraden wel eens en geven jullie uitleg wie en wat jullie zijn en doen. Is het een richtingsverkeer verkeer?
MRA is niet van toegevoegde waarde, Amsterdam bepaalt.
Nee, nu u het zegt: dat gebeurt niet, in elk geval niet plenair. Er is bij ons wel een werkgroep die bijeenkomt in de aanloop naar de Raadtafel. Indirect en achter gesloten deuren vindt dus wel enige voorbereiding plaats.
Nee, want dan zou de MRA behoorlijk door de mand vallen. Dat laat het college/de portefeuillehouder natuurlijk niet gebeuren.
NIET EERDR ALS DAT WIJ ERBIJ HOREN EN SERIEUS WORDEN GENOMEN
Niet herkenbaar.
Niet in de raad, volgens mij wel in commissies
Niet in de raadscommissie waarin ik zit in ieder geval. Mogelijk wel in de raadscommissie bestuur.
Nou we horen niet proactief vanuit het college welke relevante afspraken er zijn gemaakt. Leuk dat we kunnen meedenken met de wol maar ik ben toch vaker benieuwd naar de echte actie
Op onderdelen komt info langs, maar niet altijd scherp wat het precies is
Speelt niet, veel mensen hebben een afkeer.
Stukken krijgen we ter informatie aangeboden
Tijd tussen stukken en vergadering in te kort. Daar zit vaak geen raadscyclus tussen
Volgens mij bereiden wij de algemene vergadering niet voor in de raad - bovendien: het zou goed zijn als het democratisch deficit zou worden opgelost en de MRA-gemeenten fuseren tot een MRA-gemeente

We bespreken de agenda, termijnagenda en voortgang, maar verder niet
zoals ik al zei: het zijn hamerstukken

Rapport pagina 10:

Toelichting bij de vraag: Wordt in uw raad of Staten de Raadtafel (4 maal per jaar) voorbereid en nabesproken?

Antwoord: Ja
De voorbereiding stelt ons in staat om relevante kwesties grondig te bespreken en strategieën te plannen, terwijl de nabespreking ons de mogelijkheid biedt om lessen te trekken uit eerdere bijeenkomsten en onze werkwijze voortdurend te verbeteren."
er vindt een terugkoppeling plaats in de Raad door onze vertegenwoordiger
ik doe dit kort via de mededelingen
Ik herinner me de inhoud niet
Minimaal

Antwoord: Nee
1 of 2 keer per jaar, maar vrijwel niemand is geïnteresseerd
Als het wel zo is, is het mij ontgaan
Binnen de Raad is er geen gremium om dit inhoudelijk te bespreken.
Dat wordt overgelaten aan college en raadtafel
De terugkoppeling kan beter en afgesproken om deze met de raad/commissie te delen.
Deze wordt alleen door de afgevaardigden aan deze tafel voor besproken met de andere afgevaardigden binnen onze regio.
Dit wordt niet voorbereid door de gehele raad. We hebben wel feedback gekregen middels een brief en er is een voorronde geweest

waarin we zijn bijgepraat en input hebben geleverd. Maar er is niet structureel 4x per jaar een voor- en nabespreking. Daar lijkt ook geen behoefte aan te zijn in de raad,
Door de houding van de MRA heeft het momenteel niet mijn interesse
Enkel het raadslid dat deelneemt aan de raadtafel probeert ons enigszins te informeren
Er is te weinig aandacht voor
Er is weinig interesse in de raad voor dit onderwerp
er is wel een werkgroep MRA waarin zaken worden besproken. En is er een terugkoppeling in de raadsvergadering indien nodig.
Er is wel terugkoppeling, geen voorbereiding
Er wordt gewerkt met een afvaardiging
Er wordt input gevraagd en terugkoppeling gegeven, maar geen debat gevoerd
Geen idee wat nu de actuele onderwerpen in MRA verband zijn
geen tijd
geen voorbereiding, wel terugkoppeling
Gewoon niet heb ik nog niet meegemaakt
Heb er nog nooit iets over gehoord. Soms zitten er c stukken bij de agenda. Maar dat is in onbegrijpelijke taal opgeschreven. Als buitenstaander weet je niet wat er bedoeld wordt.
Hebben jullie enige invloed of status in de tweede of eerst kamer?
Ik heb dit afgelopen jaar niet 4x gezien
ik weet niet eens of we nog wel gaan
MRA is niet van toegevoegde waarde, Amsterdam bepaalt.
Nee, de vertegenwoordiger van de Raadtafel krijgt wel in elke raadsvergadering de gelegenheid om plenair en in het openbaar een terugkoppeling te geven. En er is dus een (besloten) werkgroep uit de raad die bijeenkomt in aanloop naar de vergaderingen van de Raadtafel. Dat vind ik zelf altijd wat gek, omdat de Raadtafel niet over de inhoud gaat.

Nee, dit wordt niet besproken.
Niet gezien of gehoord. Kan zijn dat het in een andere commissie is behandeld
Niet nabesproken
Niet standaard.
Ontwikkelingen worden op hoofdlijnen gevolgd!
Stukken ter info aangeboden
Te weinig info om er iets over te kunnen zeggen
Vanaf 1 januari jl. wel.
we hebben een raadscommissie
We worden wel op de hoogte gebracht maar het is niet echt een onderwerp op de agenda
Wel nabesproken, niet voorbereid
Wel op de hoogte gehouden en teruggekoppeld, niet samen voorbereiden
Wel via griffie ontvangen.
Wel wordt informatie gegeven.
Wordt poging gedaan, maar ik mis altijd wat we precies bespreken. Uiteindelijk gaat het om uitvoering van kaders die we college meegeven. Afwijking daarvan en uitsmeren van verantwoordelijkheid leidt alleen maar tot verwarring. Ik vind het zinloos en leg verantwoordelijkheid liever bij college, zodat ik hen kan aanspreken.

Rapport pagina 10:

Toelichting bij de vraag: Bezoekt u MRA-informatiebijeenkomsten in uw deelregio?

Antwoord: Ja
Alleen MRA-congres, rest past niet in agenda
Als de agenda daartoe aanleiding geeft
Eenmaal geweest
Er worden deelregio bijeenkomsten georganiseerd.
Gaat in het vervolg wel gebeuren
Iedere keer weer verwonder ik mij over de zelfgekozen weg van de MRA die vervolgens beweren dat de gemeenten beslissen. Het zijn voldongen feiten waar je nog een plasje overheen mag doen en vervolgens gaat men verder met de ingeslagen weg. Altijd het belang van Amsterdam voor op.
Ik ben er zoveel mogelijk bij, maar ik vind het zinloze bijeenkomsten. Het is vaak onduidelijk wat er concreet voorligt en er wordt veel gesproken en weinig bereikt. Bovendien is de raadstafel vaak volledig in disbalans (bv 4 raadsleden van de grootste gemeenten en 3 van de kleinste). De raadsleden van de grote gemeente vertegenwoordigen wel meer bewoners dan de raadsleden van de kleinste. Soms is het ook botte pech en is wel de oppositie vertegenwoordigd, maar niet de collegepartijen. De uitkomst van de raadstafels zijn dus totaal niet representatief voor de vertegenwoordigde raden en de bevolking. Groot democratisch deficit.
Ik lid van de Raadtafel
In regiobijeenkomsten wordt inderdaad regelmatig een samenvatting gegeven van lopende MRA-zaken. Nuttig!
Incidenteel, past niet altijd in de agenda of andere collega's gaan
Indien mij bekend. De laatste was al lang geleden, staat mij bij.
Maar deze vinden (nog) nauwelijks plaats
MRA is niet van toegevoegde waarde, Amsterdam bepaalt.

Niet altijd.
Op provinciehuis anderen ontmoeten
Soms
Soms nuttig, soms niet.
Soms zijn dat Regiopodia.
Volgens mij worden wij als raad hiervoor uitgenodigd.
Zeer geslaagd

Antwoord: Nee
2 raadsleden namens de raad
Daar hebben wij vertegenwoordigers voor aangewezen.
De MRA is niet mijn portefeuille. Dus ik ben meer op afstand betrokken
Delegatie van de raad neemt hier aan deel. Feedback is dat ook deze bijeenkomsten vaag blijven en informatie eenrichtingsverkeer is. Weinig ruimte voor vragen en input
die zijn er (nog?) niet geweest
Dit gebeurt door een collega die de MRA in zijn portefeuille heeft dus ook de woordvoerder hiervan is.
Dit wordt gedaan door aangewezen afgevaardigden van de raad, anderen zijn niet welkom.
Doet collega-fractielid
Geen relevantie
Heeft weinig nut
Het zijn vaak extra avonden in een volle agenda. Digitaal zou voor mij handiger zijn i.p.v. fysiek.
Ik behandel het MRA-onderwerp niet namens onze fractie
Ik ben geen vertegenwoordiger van de MRA Raadstafel.
Ik vind de MRA een gedrocht. In mijn eerste termijn ben ik actiever naar bijeenkomsten geweest, in deze termijn probeer ik minimaal één keer per jaar naar een bijeenkomst te gaan. Er wordt echter nauwelijks

relevante informatie voor mij gepresenteerd. Ook heb ik voldoende vertrouwen in ons college dat ze binnen de door ons gestelde kaders opereren binnen de MRA.
Ik wist niet dat die er zijn
Is altijd op een onmogelijk te bereiken plek in Amsterdam, waar je met auto nauwelijks kunt komen.
is niet voor mij, is voor het college
soms wel
Te weinig tijd tot nu toe
Vaak niet een programma dat me buitengewoon aanspreekt.
Vallen nagenoeg altijd samen met fractieoverleg
wat is dat...
Wij hebben raadsvertegenwoordigers
Wij verdelen de ontwerpen in de fractie ik kom alleen als er een onderwerp op staat wat met mijn portefeuille te maken heeft, anders komt bij collega die de regio in haar portefeuille heeft.
Ze worden wel georganiseerd maar tot nu toe was ik steeds verhinderd.

Overige opmerkingen van de respondenten:

Afschaffen die ondemocratische instituten
alles is gezegd
Als wij IJMOND niet het idee krijgen dat ook Heemskerk erbij hoort Persoonlijk heb ik dit al eens aan een bestuurder van de MRA voorgelegd Het antwoord was DE IJMOND IS SLECHT VERTEGENWOODIGD IN DE MRA Dus MOET de conclusie zijn dat het misschien niet aan de MRA ligt maar...aan de IJMOND
Blijf in voortdurende dialoog en schroom tegelijkertijd niet om doortastende beslissingen te nemen. Zoek de balans tussen weloverwogen besluitvorming en een efficiënte samenwerking.
Colleges zullen moeten worden bevraagd over de voortgang binnen de MRA. Kan ook via de PFH's.
De deelregio IJmond functioneert nog nauwelijks De drie Platforms zijn verreweg het belangrijkste maar het dilemma speelt of deze vooral integraal via de deelregio moeten functioneren of minder integraal via drie vrijwel losstaande deelregio-platforms. Het eerste is effectiever naar centraal MRA (belang van de IJmond) en het tweede is effectiever gericht op de doelen/wensen per platform.
De informatiestroom vanuit de MRA is goed, vanuit het bestuur minder
De MRA is een ver van mijn bed show bestuursorgaan dat veel papier produceert, waarvan op lokaal niveau de toegevoegde waarde niet wordt ervaren, vooral de belangen lijkt te dienen van enkele grote gemeenten en waar van de invloed van de lokale raad minimaal is. Dat geeft beperkte motivatie om hier tijd in te steken, in de omstandigheid dat de tijd schaars is en al zeer veel van raadsleden wordt gevraagd. Indien je een fulltimebaan hebt moet je echt keuzes maken en prioriteiten stellen.
De MRA moet veel relevanter worden als het gaat om andere thema's dan economie. Lobbyen mag ook best als het gaat om thema's als natuur en sociaal. Ook moet de MRA meer toegankelijk worden voor anderen dan raads- en statenleden. De MRA is immers ook van groot

belang voor de mensen die het openbaar bestuur en de samenleving niet meer zo zien zitten. Eenvoudige taal en een betere democratie is van belang.
De MRA Raadtafel in zijn huidige vorm moet zo snel mogelijk worden afgeschaft. Beter is slechts 1 vertegenwoordiger per deal regio maar mogen wat mij betreft ook maximaal 4 of 5 vertegenwoordigers zijn. Huidige vorm is zonde van de tijd.
De MRA speelt zich grotendeels af tussen de dagelijks bestuurders van de gemeenten en provincies. Er worden veel stukken voorbereid, die voor een lokaal raadslid niet erg interessant zijn. Wel kunnen informatie- of themabijeenkomsten interessant zijn. Voorbeelden.: Haarlem (1 jaar geleden), Almere een jaar of 5 geleden, en Diemen- Zuid (woningbouw) een jaar of 7 geleden. Wat mij vaak opviel en stoorde was de afwezigheid van Amsterdamse raadsleden.
Denk zelf een na of deze logge, trage en vooral, geldverslindende organisatie nodig is voor ons. Kijk eens wat vaker in de spiegel, wie zijn jullie? Ga naar buiten, leg uit wat jullie doen. De commissieleden, de raadsleden snappen het al niet. Laat staan de burgers.
Deze enquête duurt veel te lang.
Duidelijkheid is de sleutel om meer belangstelling te kweken
Er blijkt heel veel te zijn, maat dat is vrij onbekend
Er is veel onduidelijk over het besluitvormingsmechanisme voor de nieuwe MRA-agenda. Wie bepaalt uiteindelijk de prioriteiten tussen de deelregionale proposities? Hoe wordt er onderling gestemd? Wat zijn de criteria om iets wel/niet op te nemen en hoe kan een deelregio via de volksvertegenwoordiging invloed uitoefenen op het moment dat ze zich niet herkennen in de nieuwe MRA-agenda?
Er kan opgemerkt worden dat de MRA meer haar best doet om in het vizier te blijven. Dat komt door het gemor van de kleine gemeenten, dat kan niet anders. De kleine gemeenten hebben 1 stem per gemeente in het geheel. De bemoeienis van de MRA te groot en niet op juridische grond gebaseerd

Er kleven grote problemen aan de inrichting van het MRA-overleg op dit moment. Daar zouden we eens een goede rechtsstatelijke discussie over moeten voeren, die er vermoedelijk toe zal leiden dat de MRA in deze vorm afgeschaft moet worden.
Gaat nog prima, maar MRA moet niet alleen naar Amsterdam luisteren (milieuzones etc. Etc.) Ook luisteren de regio.
Graag opheffing van de MRA!
Het is als raadslid erg lastig om goed zicht te krijgen en te houden op wat MRA doet. Stukken zijn erg algemeen, vaak achteraf gerapporteerd, er wordt geen input gevraagd en het besluitvormingsproces is totaal onduidelijk.
Het is fijn dat de gesprekken en onderwerpen, meer middels het democratisch proces tot stand gekomen zijn in de MRA Almere/Lelystad, waarbij de raads- en statenleden de agenda hebben opgesteld voor de regio.
Hoeveel invloed hebben wij als gemeente nou echt op datgene wat er in de MRA gebeurt? Ik heb het gevoel dat Amsterdam bepaalt en wij ons te veel moeten schikken. Ondanks dat ik de MRA niet behandel, heb ik voldoende informatie om dit te roepen.
Ik mis zichtbaarheid van (onze eigen) bestuurders als het over de MRA gaat. Het is hun netwerk en hun taak om de gemeenteraad mee te nemen in wat ze aan de MRA-tafels bespreken en bereiken. Maar dat gebeurt slechts mondjesmaat. Daardoor leeft de MRA-samenwerking minder dan wenselijk en nodig is.
Ik vind de formele positie van de MRA te zwak
Ik waardeer de inspanningen vanuit de MRA om ons als raadsleden goed geïnformeerd te houden en te betrekken. Het blijft echter ook voor ons lastig om echt goed aangehaakt te zijn gezien de grote schaal en diepe inhoudelijkheid van de onderwerpen. Dus we zullen ons van beide kanten goed moeten blijven inspannen. Met name de het gesprek met de directeur in de Raad zelf heb ik als zeer toegankelijk en informatief ervaren

Keep it Simple. Ik begrijp dat Governance een complexe is in de MRA, maar juist door transparant te zijn en duidelijk en concreet te rapporteren op basis van SMART doelen krijgt de MRA meer body en vertrouwen.
Komt soms erg veel informatie. Niet altijd even nuttig. Wellicht handig om topics en highlights eruit te lichten.
Maak werk van de democratische legitimiteit binnen de MRA. Tijdens bijeenkomsten zie je de gebruikelijke mensen die zeer aanwezig zijn en zo veel invloed hebben op de richting.
Mij wordt nu duidelijk dat de volgende behoefte bestaat: Periodiek, vanuit de MRA direct, kort en bondig geïnformeerd worden over de stand van zaken (b.v. maandelijks).
Minder ambtelijke en abstracte stukken. Beter duidelijk maken wat gemeentes (en andere deelnemers) aan de MRA hebben. Daarnaast is de MRA weinig transparant en democratisch. Heeft relatief veel handelingsruimte met weinig controle en invloed vanuit de kleinere deelnemers.
Minder papier/ lange documenten creëren: kort en bondig houden
MRA staat bij mij niet op de kaart. Behalve dat we af en toe een zienswijze geven. Onduidelijke structuur, ik heb niet het idee dat ik daar als raadslid wezenlijk iets aan heb. Lijkt me vooral een overlegorgaan voor bestuurders.
Nieuwsbrieven te algemeen voor hele regio. Leuk om te lezen, maar soms speuren wat relevantie voor onze gemeente is.
Nogmaals is de busverbinding van en naar Amsterdam voor onze gemeente van essentieel belang.
Onmiddellijk de MRA opheffen! Onzinnige organisatie. Zonde van de tijd, en dus (belasting)geld.
Probeer lokale relevantie in kaart te brengen
Regel eerst maar een goede pontverbinding in het NZKG, m.n. in Velsen, anders volgt kortgeding. MRA is immers GVB en ontvangt gelden vanuit Den Haag als vervoersregio. Als er dan zo nodig een

kanaal moet zijn, Gemeentelijk Havenbedrijf 100% gemeente Amsterdam, dan niet alleen de lusten maar ook de lasten.
Samenwerking zou beter kunnen en Flevoland moet er ook beter van worden en de agrarische provincie blijven die Amsterdam van energie en eten voorziet
Vaak een beetje gezeur over de MRA van lokale partijen. Lijkt me goed om ook een werkbezoeken of technische sessies te organiseren voor gemeenteraden.
Verworden tot een nieuw bestuursorgaan zonder democratische legitimiteit, waar bijsturen niet mogelijk is.
Voeg MRA en Vervoersregio Amsterdam samen en zorg dat Haarlem lid wordt van Vervoersregio Amsterdam. Maak regionaad met vertegenwoordigers uit alle raden.
Voor wie zijn dit soort surveys interessant? Hoe valide is uw onderzoek? En als een onderzoek niet valide is, wat kunt u dan met de uitkomsten?
We proberen als Uitgeest wel vertegenwoordigd te blijven en afgesproken om beter af te stemmen met het reserve lid.
Wees transparant inzake uw doelen.

Colofon

Colofon

De gegevens voor dit onderzoek zijn verzameld, bewerkt en gepresenteerd door team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Almere

Uitvoering en rapportage

Gemeente Almere/BVLS/Onderzoek & Statistiek
Mirjam Boon

Contactgegevens

Gemeente Almere
Postbus 200
1300 AE Almere

onderzoek&statistiek@almere.nl
OenS.almere.nl

© Gebruik van gegevens uit dit rapport is alleen toegestaan met bronvermelding.

Projectnummer P2023-037
Februari 2024

